

TÚRKEVE

AZ ÖNKORMÁNYZAT
LAPJA
XXXVI. ÉVFOLYAM
2023. MÁRCIUS

- * ***NŐNAPI KÖSZÖNTŐ***
- * ***MÁRCIUS 15.***
- * ***KÖSZÖNET A KÖZMUNKÁSOKNAK***
- * ***BALOGH JÁNOS NYOMDOKAIN***
- * ***A MAGYAR KULTÚRA NAPJA***
- * ***VÁROSUNK DÍSZPOLGÁRÁT KÖSZÖNTÖTTÜK***

JELES NAPOK

MÁRCIUS - BÖJTMÁS HAVA

Március az év harmadik hónapja, 31 napos. Nevét Marsról, a háború istenéről kapta. Mars hadisten emléke már rég kiveszett a március hó fogalmából, de a tél elmúlásának, a tavasz megszületésének ünnepét még mindig a március fogalmához kapcsolja az emberiség. A népi kalendárium böjtmáshavának vagy másképpen böjtmás havának nevezi. A 18. századi nyelvújítók Olvanosnak nevezték el ezt a hónapot.

Március 1. - A meteorológiai tavasz kezdete

Március elseje a meteorológiai tavasz kezdete. Ilyenkor lassan egyre melegebbre fordul az idő. A néphit szerint, ha március időjárása száraz, akkor április csapadékos lesz.

A hónap időjárása rámutat az egész esztendőre, amennyi köd van márciusban, annyi lesz a zápor is.

Március 3. - Vadvilág Világnapja

Az ENSZ közgyűlése 2013-ban, nyilvánította ezt a napot, a Vadvilág Világnapjává. Ekkor ünnepeljük Földünk vadon élő növény- és állatvilágának sokszínűségét. A Vadvilág Világnapja arra is emlékeztet bennünket, hogy az ember több ezer állat- és növényfaj sorsát pecsételi meg azok túlzott hasznosításával és pusztításával.

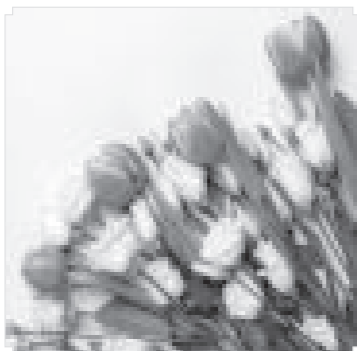

Március 6. - Nemzetközi energiahatékonysági nap

Célja a tudatos, megfontolt energiafelhasználás megvalósítása. Az energiahatékonyság legegyszerűbb módja az energiafogyasztás csökkentése, és a megtakarítások növelése a lakossági, kereskedelmi, ipari ágazatban.

Március 8. - Nemzetközi Nőnap

A nemzetközi nőnapot március 8-án tartjuk. A nőnap a mai virágos, kedveskedős megemlékezéssel szemben munkásmozgalmi eredetű. 1857. március 8-án emberibb munkafeltételeket és magasabb fizetést követelő textilipari nődolgozók tüntettek New York utcáin. A nemzetközi nőnapot az ENSZ is a világnapok közt tartja számon. Ezen a napon illik virágot adni a hölgyeknek.

Március 15. - Nemzeti ünnepünk

Ezen a napon a magyar szabadságharc kezdetét ünnepeljük. Március 15. jelképpé vált. Nemzetünk szabadságszeretét, szabadság utáni vágyát fejezi ki. Március 15-én minden megemlékező kokárdát tűz a ruhájára.

Petőfi Sándor: Nemzeti dal

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés, válaszokat! –
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

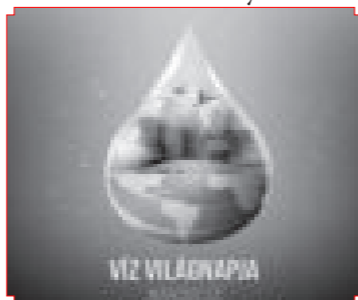
Március 21. - Erdők Nemzetközi Napja

Az ENSZ Közgyűlés az erdők nemzetközi napjává nyilvánította március 21-ét abból a célból, hogy 2013-tól kezdődően minden évben világszerte megemlékezzünk az erdők és fák jelentőségéről. Az időpont kiválasztása a márciusi napéjegyenlőség napjára esett, hiszen ez az esemény a Föld minden lakója számára ismert.

Március 22. - A Víz Világnapja

A Víz Világnapjának megünneplését az 1992. évi Rio de Janeiro-i környezetvédelmi konferencián kezdeményezték. Ennek hatására az ENSZ március 22-ét nyilvánította e nappá, felhívva a kormányok, szervezetek és magánszemélyek figyelmét a víz fontos szerepére életünkben. Cél, hogy óvjuk, védjük környezetünket, s ezen belül a Föld vízkészletét.

Március 27. - A Föld órája

A Föld órája a WWF által életre hívott nemzetközi esemény, amelyet minden március utolsó szombatján rendeznek meg. A háztartásokat és a vállalkozásokat arra kérik, hogy kapcsolják ki a nem létfontosságú lámpákat és elektromos berendezéseiket egy órára, hogy ezzel is felhívják a figyelmet az éghajlatváltozás elleni cselekvés szükségességére.

NŐNAPI KÖSZÖNTŐ

„Mi a nő nekünk? Az egész világ maga, a szüntelen változás,
Az anya, akinek testén át e világba léptünk, az első és végtelen önfeláldozás.
Ő őrzi első lépteink, törli le könnyeink, testéből etet, szeretetéből nevel,
Mindig megbocsát, ha kell és soha nem enged el, ő a fény, a meleg és minden, ami jó,
semmihez sem fogható és semmivel sem pótolható.
Ahogy tudatunk lassan a világra nyílik, ő maga is átalakul, megváltozik.
Előbb éteri szépség, ideál, trubadúrok álma, költők ihletője, szerelem és örület forrása,
Majd társunk a jóban és rosszban, életünk néma napszámosa,
Vetett ágy, vasalt ing, étel és ital, kedvesség, szerelem, a test gyönyöre, az apokalipszis kínja és a mennyország ígérete.
Mindez ő, egy személyben, lelkünk másik fele, aki értünk létezik és mi érte.
Köszöntöm hát őket, a nőket, kívánom nekik mindazt a szépet, amit éretünk ma és minden nap önként megtesznek.”

/Szalai Pál: Nőnap köszöntő/

Weöres Sándor: A NŐ

A nő: tetőtől talpig élet.
A férfi: nagyképű kísértet.
A nő: mind, mely élő és halott,
úgy, amint két-kézzel megfoghatod;
a férfié; minderről egy csomó
kétes bölcsesség, nagy könyv, zagyva szó.
A férfi – akár bölcs, vagy csizmavarga –
a világot dolgokká széthabarja
s míg zúg körötte az egy-örök áram,
címkek között jár, mint egy patikában.
Hiában száll be földet és eget,
mindég semmisségen át üget,
mert hol egység van, részeket teremt,
és névvel illeti a végtelent.
Lehet kis-ember, lehet nagy-vezér,
alkot s rombol, de igazán nem él
s csak akkor él – vagy tán csak élni látszik –
ha nők szeméből rá élet sugárzik.
A nő: mindennel pajtás, elven
csak az aprózó észnek idegen.
A tétlen vizsgálótól összefagy;
mozogj és mozgásd s már királya vagy:
ő lány sóvárgás, helyzeti erő,
oly férfit vár, kitől mozgásba jő.
Alakja, bőre hívást énekel,
minden hajlása életet lehel,
mint menny a záport, bőven osztogatva;
de hogyha bárki kétkedően fogadja,
tovább-libeg s a legény vérig-sértve
letottyán címkeinek búvkörébe.
Valóság, eszme, álom és mese
úgy fér hozzá, ha az ő köntöse;
mindent, mit párja bölcsességbe ránt,
ő úgy visel, mint cinkos pongyolát.
A világot, mely észnek idegenség,
bármeddig hántod: mind önéki fátyla;
és végső, királynői díszruhája
a meztelenség.

MÁRCIUS 15.

Mire emlékezünk és mit ünneplünk március 15-én?

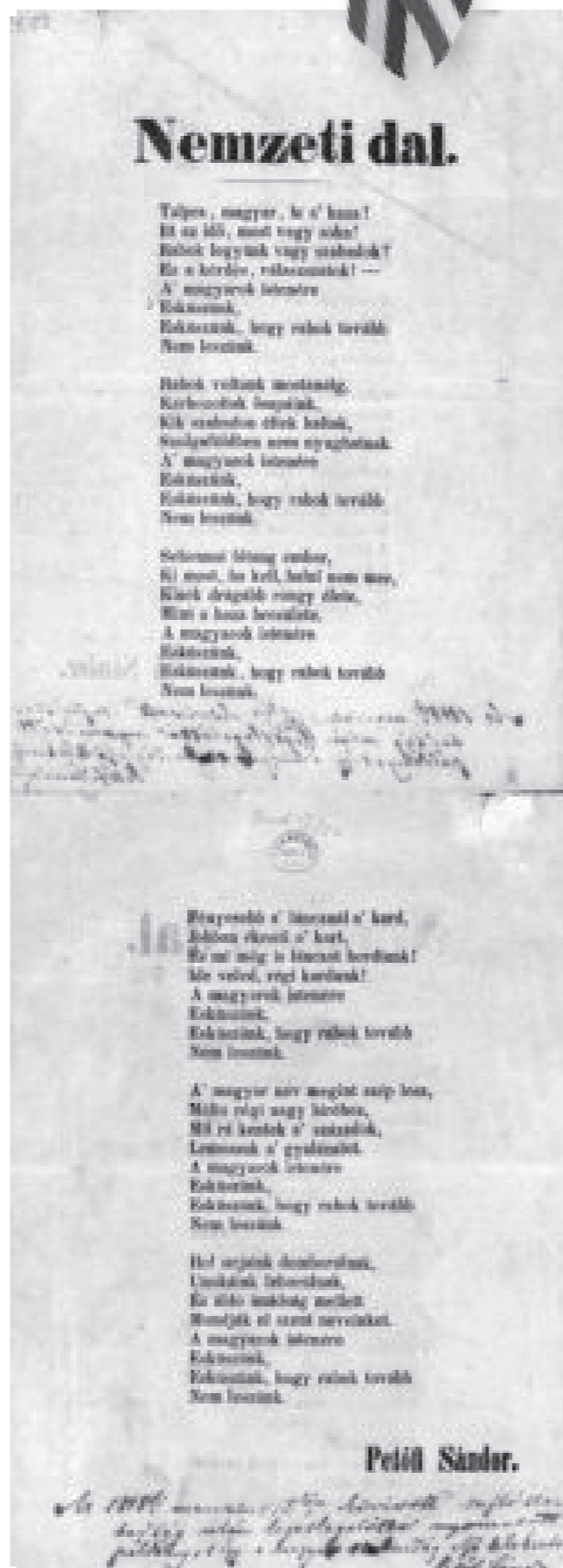
Március 15. a modern parlamentáris Magyarország megszületésének napja, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kezdete, amelynek célja a Habsburg-uralom megszüntetése, a függetlenség és az alkotmányos berendezkedés kivívása volt. Március 15-e 1989-ben volt először munkaszüneti nap, 1990 óta hivatalos nemzeti ünnep, s egyben a magyar sajtó napja, annak emlékére, hogy 1848-ban ezen a napon nyomtatták a magyar sajtó első szabad termékeit.

1848. március 15-én az európai városok sorában Pest-Budán is kitört és győzött a forradalom a nemzeti és az egyetemes emberi szabadság, a polgári átalakulás jel-szavaival.

A pesti Ellenzéki Kör, a fiatal értelmiségiek radikális csoportja már 1848. március 5-én bekapcsolódott a pozsonyi rendi országgyűlés politikai küzdelmeibe, s aláírásgyűjtő mozgalmat indított Kossuth Lajos március 3-iki felirati javaslatának támogatására. (E felirati javaslat többek között a közteherviselés, a politikai jogegyenlőség, a népképviselés és a független kormány megteremtését követelte Magyarországon.) Március 19-re népgyűlést akartak egybehívni Rákos mezéjére, hogy ismertessék a javaslat alapköveteléseit forradalmi jelszavakká tömörítő és egyben radikalizáló Tizenkét pontjukat, amelyeket Irinyi József ügyvéd, a Pest Hírlap munkatársa öntött formába. Amikor azonban március 14-én este az előző napi bécsi forradalom híre megérkezett Pestre, a Pilvax kávéházban összegyűlt ifjak önálló cselekvésre szánták el magukat.

Március 15-én reggel Petőfi Sándor, Vasvári Pál, Jókai Mór és Bulyovszky Gyula megváltoztatta az országgyűléshez intézett Tizenkét pont bevezetését, helyette politikai fellépésüket indokoló kiáltványt fogalmaztak. A pontok szövegét a politikai röplap műfajához igazították, két addigi pontot összevontak, s a szövegbe bekerült a politikai foglyok szabadon engedése. Ezt a kiáltványt olvasták fel a Pilvax kávéházban gyülekező ifjaknak, majd Petőfi elszavalta két nappal korábban, eredetileg a március 19-i reformlakomára írott költeményét, a Nemzeti dalt.

Ezután Petőfi és mintegy tíz társa a szemerkélő esőben elindult a Pilvaxból az egyetemre. Előbb az orvoskar hallgatóihoz, majd velük a politechnikum diákjaihoz, azután pedig együttesen a jogászokhoz vonultak. Minden helyszínen elhangzott a kiáltvány és a Tizenkét pont, Petőfi pedig elszavalta költeményét. A jogászok és az utca népének csatlakozásával mintegy kétezerre duzzadt, egyre lelkesebb tömeg Petőfi vezetésével átvonult a közeli Landerer és Heckenast nyomdához, a Hatvani (ma Kossuth Lajos) utca és a Szép utca sarkára. Az ifjúság vezetői által a nép nevében lefoglalt gépeken cenzúrázatlanul nyomtatták ki a Nemzeti dalt és a Tizenkét pontot.

Kevéssel dél előtt Irinyi József személyesen oszthatta szét a két röplapot, a szabad sajtó első példányait. A siker bátorságot öntött a kezdeményezőkhöz, akik délután háromkor a Nemzeti Múzeumnál nagygyűlést tartottak, majd az időközben tízezerre duzzadt tömeg a Pest városi tanácshoz vonult, s rábírta a tanács tagjait arra, hogy csatlakozzanak követeléseikhez. Forradalmi választmány alakult, majd a nép elindult Budára, a Helytartótanácshoz.

Ott az óriási tömeg kíséretében érkezett választmányi vezetők: Nyári Pál, Pest megye alispánja, Rottenbiller Lipót, Pest város alpolgármestere és Klauzál Gábor, Csongrád vármegye követe adták elő a követeléseket. A sokaságtól megfélemlített Helytartótanács elfogadta a Tizenkét pontot, azonnal eltörölte a cenzúrát, s szabadon bocsátotta börtönéből Táncsics Mihály író, akit a tömeg diadalmenetben vitt Pestre. Este a Nemzeti Színházban a Bánk bán díszelőadásával ünnepelték a forradalom győzelmét. Ugyanezen a napon Pozsonyban az országgyűlés alsótáblája határozatban jelentette ki, hogy Kossuth Lajos március 3-i felirati javaslatába beleérti az állami

kárpótlás melletti jobbágyfelszabadítás és a teljes közadózás megvalósítását. Az országgyűlési küldöttség a főrendek által is elfogadott felirattal Bécsbe utazott a királyhoz.

Március 15-én minden megemlékező kokárdát tűz a ruhájára. Ez a hagyomány a francia forradalom nyomán keletkezett, a magyar szabadságharcosok viseltek először nemzeti színű szalagot.

PETŐFI 200

„Ha majd a bőség kosarából Mindenki egyaránt vehet...”

Petőfi Sándor

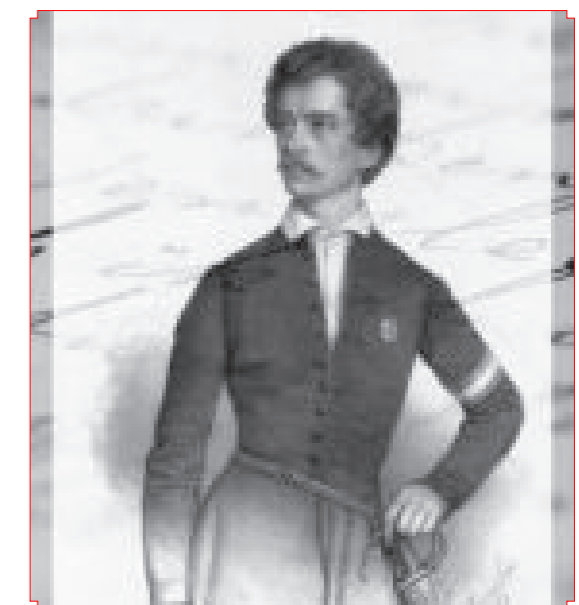
DR. SZABÓ ZOLTÁN - KURATÓRIUMI ELNÖK

A Túrkevéért Alapítvány kuratóriuma szeretettel várja Önöket 2023. március 14-én 17.30 órakor kezdődő fáklyás felvonulásra. Felkeressük városunk 1848-49-es forradalomhoz és szabadságharcához köthető emlékhelyeit.

Útvonal:

1. Indulás március 14-én 17.30-kor a Kossuth u. 33. sz. alatti iskolától (volt Leányiskola)
2. Petőfi emlékhely (a katolikus templom mögött)
3. Széchenyi-plakett (a postánál)
4. Petőfi és Arany szoborcsoport a bölcsőde falán (Széchenyi utca)
5. Vörösmarty-plakett (a zeneiskola udvarán)
6. Egressy-plakett (a zeneiskola utcai falán)
7. Táncsics-szobor (a Petőfi iskola előtt)
8. Petőfi-szobor (a Petőfi iskola régi épületének emeletén)
9. 48-as park (Keletútvároson)

Bízunk abban, hogy Petőfi-emlékevi rendezvényünket a Petőfi Sándor utca és a Petőfi tér lakói is megtisztelik jelenlétükkel.

AZ SMR ÉS VÁROSUNK GYÜMÖLCSÖZŐ KAPCSOLATA

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

A Samvardhana Motherson Group (helyi dialektusban: SMR) közismerten a város legnagyobb munkáltatója, számunkra, az önkormányzatnál kiemelten fontos partner, hiszen az önkormányzati közhatalmi bevételek közül legnagyobb súllyal bíró helyi iparüzési adónak legnagyobb városi befizetője. Jó ideig passzív kapcsolat állt fent önkormányzatunk és a cég között, azonban a 2022-es év rendkívül öröndetes változásokat hozott.

Az SMR vezetése proaktív módon kezdeményezett tárgyalásokat 2022 tavaszán önkormányzatunkkal, majd a tárgyalások eredményeként elsőként rendezvények, programok és civil szervezetek támogatását vállalta fel, illetve jelentős előrelépéssel átfogóbb együttműködési szerződést javasolt önkormányzatunkkal. Mindezeket a gesztusokon túl, amit az önkormányzat, illetve sokkal inkább a helyi közösség, a túrkevei érdekekben felvállalt a vállalat, azok olyan társadalmi felelősségvállalási lépések, amelyeket csakis hálás köszönettel fogadhatunk.

Ezúton én is nagy tisztelettel szeretném megköszönni az SMR döntéshozóinak és munkaközösségének egyaránt, hogy a Keviföld Alapítvány Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskola megmentése érdekében gyűjtést kezdeményeztek és érdemi támogatással segítettek az alapfokú művészeti oktatás fenntartását városunkban. Ezentúl a túrkevei gyermekorvosi rendelő esztétikai felújításához is

jelentős mértékben hozzájárultak önkéntes munkával, ami közvetetten önkormányzatunkat tehermentesítette olyan feladatok alól, amelyekre 2022-ben forrással nem bírtunk.

Mindezek miatt, és a rendezvények támogatása miatt is nagy tisztelettel köszönöm meg az SMR valamennyi érintettjének ezeket a gesztusokat és köszönöm, hogy egyre nagyobb nyitottsággal és partnerséggel kezelik városunkat!

Révész Máriusz újra túrkevei rendezvény fővédnöke lesz

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Városunknak kétségtől barátja Révész Máriusz államtitkár úr, aki korábban kormány megbízottként, immár a Miniszterelnökség államtitkáraként törekszik arra, hogy minél többet tegyen az aktívabb, egészségesebb Magyarorszáért. Egy közelmúltban lezajlott találkozónkon áttekintettünk több szakmai ügyet, úgymint:

- a jégpálya ügyét, hogy könnyítést kapjunk a fenntartási időszak alól a meleg idő miatt;
- a jégpálya hosszabb távú üzemelésének lehetőségeit (sátrat szeretnék, mert úgy jobb mikroklímával, jobb körülményeket lehetne teremteni a jégpályához);
- egyeztettünk a bringa pumpapálya túrkevei helyzetéről;
- áttekintettük a Berettyó vízitúra turizmus fejlesztésének lehetőségeit;
- államtitkár úr fantáziát lát a Fekete István Oktatóközpont fejlesztésében is az Országos Kék Túrához kapcsolódóan;
- nem csupán fővédnökségét fogadta el a 2. Kevi Kihívás Napjának (tavaly Nagyszalontára indultunk, idén Recskre bringázunk), de lehetőségeihez mérten igyekszik részt venni is azon kerékpárjával;
- érdeklődik a Recski Ifúsági Tábor jövőjét illetően is.

Néhány más szakmai ügy mellett ezekről egyeztettünk, biztos vagyok benne, hogy városunk számára produktív a jó kapcsolat államtitkár úrral. Lehetőségeket kínál a túrkevei iskolák számára sportszer támogatás ügyében is.

JÁRDÁFEJLESZTÉSEK

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Hivatalba lépésem óta Túrkeve város valamennyi olyan forrását, amit normatívaként az állam biztosít út- és járdakezelésre (megjegyzem, ez az összeg sajnálatosan alacsony), teljes egészében közutak állapotának javítására fordítottuk.

Meggyőződésem, hogy olyan rossz állapotban vannak a város utcáinak közútjai, hogy indokolt továbbra is ennek a szemléletnek a fenntartása és a lehető leghatékonyabb eszközökkel az úttestek állapotának javítása. Mindez azt eredményezte, hogy jelen ciklusban járdák építéséhez, javításához a város csak azokon a helyszíneken fogott hozzá, amelyek magáningatlanokkal nem érintettek és alapvetően önkormányzati feladat (sokszor tulajdon) azok állapotának fenntartása. Emiatt továbbra is a közösségi együttélés írott és íratlan szabályainak megtartásával a magántulajdonban lévő ingatlanok tulajdonosai felelősek az ingatlanok előtti járdák állapotának biztosításáért. Indokolt esetben az önkormányzat szociális rászorultság esetén, vagy érdemi lakossági teherviselés (ha maga is részt vesz a költségek viselésében) esetén ehhez nyújt segítséget a jövőben is.

Mindazonáltal arról a hírről számolhatok be, hogy most, 2023. elején négy helyszínen vállalt fel ilyen feladatot a város. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy ennek hátteréhez a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya nyújt pénzügyi támogatást, amit múlt év december 31-ig meg kellett volna valósítani. Sokan firtatták és firtatják azóta is a Városgondnokság Kft. korábbi ügyvezetőjének távozásának okát, de az ilyen jellegű kötelezettségek teljesítésének elmaradása, mulasztása például, amelyek döntésünkhöz hozzájárultak. Örömmel a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya hozzájárult ahhoz, hogy két hónappal kitoljuk a megvalósítás határidejét, ennek köszönhetően

600 m² felületen (kb. 500 méter hosszan, 1,2 m szélességben) járdák újulhassanak meg az alábbi helyszíneken:

- Mátyás király utca és Petőfi tér (Oroszlán Vendéglő környezete);
- Pásztói utca és Bojtor utca (Izraelita temető környezete);
- Túrkeddi út;
- Herman Ottó téren új járda létesül;
- és a Porabka utca.

Itt olyan állapotban voltak a járdák, amelyek állapota, vagy azok teljes hiánya már jó ideje kritikákra adott okot.

Tisztában vagyok vele, hogy sok más helyszínen is indokolt a járdák felújítása, mindent el fogok követni, hogy más helyeken is helytálljunk ezen feladatunkban, de elsősorban az úttestekre koncentrálnunk, mert ott még nagyobb az elmaradás. Ugyanakkor továbbra is azt kérem a város Tisztelt Lakosságától, hogy megértéssel legyen arra, hogy egy ciklus alatt több ciklus elmaradását nem lehet maradéktalanul teljesíteni, havi kb. 450 m² kátyúzás továbbra is zajlani fog, de az idei év első pár hónapjának célterületei már foglaltak, és csak sorjában tudunk haladni. Tudom, hogy mindenhol azonnal kellene, de nem tudunk mindenhol azonnal javítani.

ÚJ APARTMAN ÉPÜL A STRANDON

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Ezt a csinos kis épületet azt hiszem sokan elfogadnák akár családi háznak is. Nemcsak azért, mert ablakaiban pazar panoráma van zöldterületre, hanem azért is, mert a strand közelsége, a teniszpálya közelsége számos lehetőséget teremt a kikapcsolódásra.

Természetesen nem családi háznak épült, a túrkevei gyógyfürdő és strand új, épülő apartmanját látják a képen a Tisztelt

Olvasók, melynek év végével eljutottunk a szerkezetkész állapotaig. Idei évben, ha a költségvetés engedi, megkapja a nyílászárókat és a külső-belső vakolást, és egy kis szerencsével a 2024-es idényben már kiadható lesz.

Meg vagyok győződve róla, hogy minden fejlődésnek örülni kell, annak is, amelyet nem túrkevei lakosok használnak közvetlenül, de a város vagyonát

gyarapítja. A strand működése hosszú távon is deficitese, folyamatosan költségvetési támogatást igénylő. Igaz, hogy ennek a hiánynak csökkent a mértéke (most az energiaárak miatt várhatóan újra nő), de ennek ellenére létkérdés lenne, hogy saját bevételű növekedjenek a nonprofit kft.-nek.

A most épülő apartman az első érdemi szállásfejlesztés az ifjúsági szálló átadása óta és az első új apartman 1986 óta. Egyben ez az első két szintes apartman, ami nagyobb családok, kisebb baráti közösségek befogadására is alkalmas lesz. Jelenlegi árakkal minimum 3,5-4 millió Ft bevételtermelésre képes évente (plusz a járulékos egyéb helyi

hatás, pl. éttermi fogyasztás, szolgáltatások stb.), ami ugyan nem jelent gyors megtérülést, azonban kiszámíthatóan stabil saját bevételt jelent a strandnak és évente ennyi összeggel többel javíthatunk utakat, vagy végezhetünk más önkormányzati feladatot. Nagyon örülnék, ha minél többen a városból látnák az összefüggéseket a város fejlődése és pénzügyi kondícióinak lehetőségei között, hiszen ezzel az épülettel minden túrkevei embernek vagyona gyarapodik, hiszen a közös tulajdonunkban lévő kft. szálláshelye hozzájárul ahhoz, hogy fenntartsuk és eredménye-

sebben üzemeltessük a város legfontosabb idegenforgalmi attrakcióját és helyi közjóléti szolgáltatását, a gyógyfürdőt. A kivitelező a Városgondokság Kft. építőbrigádja, minden kollégának köszönöm a munkát e projektben is!

Köszönet a közmunkásoknak

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Február elején egy közmunkás értekezlet zajlott, hiszen a hónap végével lezárult az elmúlt egy éves program. Megköszöntem a közmunkások munkáját, s röviden volt lehetőségem beszélgetni munkájukról többükkel. Sokszor kapok megjegyzéseket a közmunkásokra a városból, mondják, hogy ácsorognak, többen kritikusok munkavégzésükkel kapcsolatban.

Érdemesnek tartom megjegyezni, hogy a legtöbb közmunkás havi nettó 70-80 ezer forintért szedi mások után a szemetet, takarítja a járdákat, végez el a város számára kötelező feladatokat. Amikor mínusz 3-4 fokban is kint kell tölteniük a teljes munkaidejüket a szabadban, külön érdemes elgondolkodni azon, hogy hány ember tenné meg ugyanezt.

Az állomány egy jó részét személyesen is megismertem és biztosan állíthatom, sokan vannak közöttük, akik önhibájukon kívül kerültek olyan helyzetbe, hogy az elsődleges munkaerőpiacon nincs esélyük elhelyezkedni. Többeknek lenne munkája, mehetnének el dolgozni, de több helyen fordul elő, hogy nem akarják őket bejelenteni, feketén, alkalmi munkával akarják csak foglalkoztatni őket, és akik közelebb állnak a nyugdíjhoz, már nem enged-

munkásokat sem lehet, nem szabad általánosítani, hiszen ott is jócskán akadnak, akik lelkiismeretesen elvégzik a munkájukat.

Mindenki gondolkozzon el, hogy meddig dolgozna olyan körülmények között, ahol az utcán autóval jövő honfitársunk az ablakon kidobja a szemetet és a közmunkásnak annyit mond, hogy „azért vagy, hogy összeszedd”. Ez a munka nem jár társadalmi megbecsüléssel, nincs megfizetve. Nyilvánvaló, hogy van olyan közmunkás is, akinek teljesítménye kritikára adhat okot, de ezúton kérem a város lakosságát, hogy ne általánosítsa! Sokszor nehéz sorsú emberek nehéz helyzetben kell, hogy elvállalják a közmunkát és mégis helyt állnak, megpróbálnak valamit tenni a városért, megpróbálják elvégezni a munkájukat. Többük esetében érzek elköteleződést, nem szégyellik ezt a munkát elvégezni, amit a legtöbben nem szeretnek, illetve nem szeretnék.

Éppen ezért a közmunkaprogram végén ezúton szeretném a város nevében is megköszönni valamennyi közmunkásnak, aki helyt állt és tisztességesen végezte a dolgát, az elmúlt éves munkáját, a sokszor hálátlan feladatvégzést! Köszönöm szépen a munkájukat!

NŐGYÓGYÁSZATI RENDELÉS TÜRKEVÉN

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

A túrkevei hölgyek hosszú időn keresztül támaszkodhattak nőgyógyászati rendelések vonatkozásában a mezőtúri kórház szakorvosára, dr. Nikolaj Karapancsev főorvos úrra. A főorvos úr tragikus korai elhalálása megszüntette a túrkevei nőgyógyászati rendelést is. Az azt követő időszakban több szakorvossal egyeztetünk arra vonatkozóan, hogy Túrkeven rendelést indítson be, de sajnos ezen törekvéseink sikertelenek voltak.

Éppen ezért szolgált nagy örömmre, hogy dr. Deli Balogh Ildikó szülész-nőgyógyász szakorvos megkeresett, és a vele folytatott tárgyalások, ha el is húzódtak, de végül sikert eredményeztek. Sajnos a mezőtúri kórház elzárkózott attól, hogy társadalombiztosítás finanszírozását engedjen át Túrkeve városának, mint ez Karapancsev főorvos úr idején volt, így csakis magánrendelés jöhetett szóba. Mezőtúr sajnálatos álláspontja miatt így végleg elveszett annak lehetősége, hogy Túrkeven „rendes”, állami finanszírozású rendelés maradjon meg, s éppen ezért nagy öröm számomra, hogy legalább annak a lehetősége megteremtődött, hogy magánrendeléseként beindulhasson újra a rendelés.

Dr. Deli Balogh Ildikó szakorvos múlt év őszén próba jelleggel indította el rendelését a Dr. Nánási Lajos Egészségházban és ennek tapasztalatait tárgyaltuk meg hivatalomban a közel múltban. Örömmel értesültem arról, hogy van jócskán érdeklődés a szakrendelésre és a doktornő jó szakmai hírnevének köszönhetően még a szomszédos településekről is járnak át Túrkevére a rendelésre. Éppen ezért doktornővel amellet foglaltunk állást, hogy van lét-

jogosultsága hosszú távon fenntartani szakrendelését és ebből kifolyólag a rendelő biztosításának hátterére meg erősítjük együttműködésünket.

Elsősorban köszönetet szeretnék mondani doktornőnek, amiért elvállalta városunkban a nőgyógyászati szakrendelés ellátását – egyáltalán nem könnyű szakorvost találni. Másodsorban a város hölgyeinek figyelmébe kívánom ajánlani a lehetőséget, hiszen a szakrendelés nem pusztán betegségek kezelésére teremt lehetőséget, hanem az örömteli áldott állapot, a várandóssággal kapcsolatos valamennyi felkészülési feladatra is. Örömmel tapasztalom, hogy doktornő nyitott az alternatív, beavatkozásmentesebb, természetes gyógymódokra is, pl. maga fejlesztett hölgyek számára gyógyító teakeverékeket is.

További jó munkát, jó egészséget kívánok doktornő munkájához ezúton is!

fizetett hirdetés

Állásajánlat

A Középtiszai Mg. Zrt. Túrkeve-Balatehenészeti telepére keresi leendő munkatársát **állatgondozó** feladatmunkakörben.

Amit ajánlani tudunk: kiemelt fizetés, vidéki munkavállalóknak utazási költségtérítés és hosszú távú munkalehetőség. Telefonszám:

+36301132388

fizetett hirdetés

Életjáradéki szerződés

Fiatal diplomás házaspár életjáradéki szerződést kötne

idős hölgygel vagy úrral.

Telefon: 06-30/965-0495

LOMTALANÍTÁSSAL KAPCSOLATOS TÁJÉKOZTATÁS Tisztelt Túrkevei Lakosság!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a háztartásokban keletkező **lom hulladékokat** az NHSZ Tisza Nonprofit Kft. **2023. március 06-09. között, 7:00 órai kezdettel díjmentesen elszállítja otthonuk elöl.**

A 2012. évi CLXXXV. törvénya hulladékról rendelkezése alapján a **lomhulladék**: az ingatlanhasználótól a közszolgáltató által a lomtalanítás során átvett **olyan háztartási hulladék, amely a közszolgáltatás keretében rendszeresített gyűjtőedény méreteit meghaladja:**

A lomtalanítás kizárólag azokra a **háztartásokra** vonatkozik, amelyek a rendszeres közszolgáltatást folyamatosan igénybe veszik, és az adott ingatlanon a hulladékszállítási közszolgáltatás nincs szüneteltetve!

Elszállítás:

- o A kommunális hulladékszállítási rendnek megfelelően, reggel 7:00 óráig kihelyezett lom hulladékok elszállítását végezzük (hétfői kommunális körzetben hétfőn, keddi kommunális körzetben kedden, szerdai kommunális körzetben szerdán, csütörtöki kommunális körzetben csütörtökön).
- o A lomtalanítás keretében kihelyezett hulladékot úgy kell kihelyezni, hogy az a jármű és gyalogos forgalmat ne zavarja, a zöldterületeket és a növényzetet ne károsítsa, továbbá ne járjon baleset vagy károkozás veszélyének előfordulásával és a hulladékszállítást végző cég az azt jól meg tudja közelíteni.
- o Azon települési jellegű hulladék, amely nem tartozik a LOMTALANÍTÁS keretébe, azaz a díjmentesen elszállítható lomhulladékok közé, azokat **KIZÁRÓLAG** térítési díj ellenében, a következő rendes hulladékszállítási napon, a megszokott hulladékszállítási rendszer keretében, vagy többlethulladékos zsákban kihelyezve szállítjuk el.
- o Fontos, hogy kizárólag a fenti időpontig kihelyezett hulladékokat szállítjuk el, **háztartásonként maximum 1 m³ mennyiségben** az alábbiak szerint:

Elszállításra kerülő anyagok:

- o A lomtalanítás során elsősorban használhatatlanná vált eszközöket, illetve udvar, kert, alépület takarításából származó hulladékokat szállítunk el: pl.: bútordarabok, műanyag eszközök, fahulladék, üveghulladék, egyéb nem veszélyes anyagok, berendezési tárgyak (napernyő, matrac stb.).

Nem szállítjuk el a lomtalanítás során:

- o az olyan hulladékokat, amelyeket más gyűjtőpontokon díjmentesen átveszünk, vagy olyan újrahasznosítható hulladékokat, amelyeket a házhoz menő szelektív gyűjtőjáratral, vagy a gyűjtőszigetekről szállítunk el,
- o a szabványos gyűjtőedényzetben elhelyezhető hulladékokat (pl.: zsákba szedett ruhanemű, gyermekjáték, egyéb háztartási hulladék, stb.)
- o azokat a hulladékokat amelyeket a hatóság által kiadott engedélyünk nem tesz lehetővé pl.: (veszélyes hulladékok)

Ilyenek pl.:

- o a kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések (hűtőgépek, mosógépek, televíziók, rádiók, porszívók, konyhai elektromos berendezések, egyéb elektromos berendezések, számítástechnikai eszközök), fénycsövek és egyéb higanytartalmú hulladékok, nagyméretű fémhulladékok, akkumulátorok, olajhulladékok és folyékony üzemanyagok hulladékai, autógumik, gépalkatrészek.
- o építési-bontási törmelék, annak elszállítására a konténeres szállítás lehetősége adott.
- o biológiailag lebomló hulladékokat, fák, cserjék, szőlők metszéséből, gallyazásából származó nagyméretű hulladékokat.

Kérjük a Tisztelt Lakosságot, hogy a feleslegessé vált eszközeit ezek figyelembevételével legyenek szívesek a lakóingatlanuk elé kihelyezni! Segítő együttműködésüket köszönjük!

NHSZ Tisza
Nonprofit Kft.

„HIPERAKTÍV” A GYERMEK? NEM TUD ODAFIGYELNI AZ ÓRÁN? MAGATARTÁSÁVAL BOMLASZTJA AZ OSZTÁLY RENDJÉT?

FEGYVERES KRISZTINA - ÁLLAMPOLGÁRI BIZOTTSÁG AZ EMBERI JOGOKÉRT

Olyan kérdések ezek, melyekkel számos szülő riadtan szembesül, amikor kiderül, hogy gyermekével gond van az iskolában. Ilyenkor aztán a szülő válaszut elé kerül: vagy maga keres megoldást a problémára, vagy másik iskolába viszi a gyereket, vagy a hivatalos szakemberekre bízta a dolgot.

Az utóbbival kapcsolatban viszont számos kétely, el-lenézés fogalmazódott már meg, nem is véletlenül. Ha ugyanis a gyermek pszichiáterhez kerül, könnyen kaphat olyan diagnózist, amelyre gyógyszeresedést írnak elő. A szülőknek azonban két dolgról rendszerint nincs tudomásuk:

– A „hiperaktivitás”, „figyelemzavar” és hasonló gyermekpszichiátriai diagnózisok kizárólag a tünetek alapján címkézik fel a gyermeket, és nem visznek közelebb az okok feltáráshoz – pedig ezeknek a tüneteknek számos kiváltó oka lehet. Olyan ez, mintha a lázat tekintenék betegségnek, és csupán azt próbálnánk kezelni anélkül, hogy a láz okát felkutalnánk.

– Az ilyen állapotokra felírt „gyógyszerek” valójában tudatmódosító szerek, olyan anyagok, amelyek sokkal

közelebb állnak a drogokhoz, mint a gyógyszerekhez. E szerek csupán arra alkalmasak, hogy elfedjék a gyermek kellemetlen tüneteit. Számos szülő beszámolt róla, hogy a szer beadása után gyermeke „zombiként” viselkedik, kitégült pupillákkal néz maga elé, mintha ott sem lenne. Ezek a szerek alkalmasak arra, hogy a gyermek tüneteit elnyomják, de a megoldáshoz nem visznek közelebb, ráadásul számos nagyon kellemetlen, sőt veszélyes mellékhatással nehezíthetik a gyermek boldogulását.

Ebben a témában segít eligazodni a szülőknek, pedagógusoknak és más érdeklődőknek az az ingyenes kiadvány, amelyet az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány jelentetett meg közszolgálati céllal. Az informatív anyagban nemcsak arról esik szó, pontosan milyen veszélyeket hordozhat a pszichiátriai diagnózis és a felírt gyógyszer, de megoldási javaslatokat is nyújt a szülőknek: merre keressék a valódi okot, a valódi megoldást gyermekük számára.

A kiadvány ingyenesen megrendelhető, illetve letölthető az alapítvány weboldaláról:

<http://www.emberijogok.hu/adhd>

ÁLLÁSAJÁNLAT

A Középtiszai Mg. Zrt. Túrkeve-Bala tehenészeti telepére keresi leendő munkatársát

rakodógép és nehézgépező feladatmunkakörben.

Amit ajánlani tudunk: kiemelt fizetés, vidéki munkavállalóknak utazási költségtérítés és hosszú távú munkalehetőség.

Telefon: +36301132388

fizetett hirdetés

ÁLLÁSLEHETŐSÉG

A Gyógyfürdő Kft. a túrkevei Termál- és Élmeny-fürdőbe az alábbi munkakörökbe keres megbízható, precíz, munkájára igényes kollégákat a próbaidőt követően hosszútávra!

- **karbantartó**
- **vízkezelő**
- **műszaki vezető**
- **gyógymasszőr**
- **gyógytornász**
- **úszómester**

Munkavégzés helye: Gyógyfürdő Kft., 5420 Túrkeve, Kuthen király 11.

Jelentkezési szándékát, önéletrajzát és képesítését igazoló dokumentum fénymásolatát az info@turkevetermal.hu E-mail-címre kérjük megküldeni. Bővebb információ a 56/361-313-as telefonszámon kérhető.

PETŐFIS HÍREK

DEÁK ILDIKÓ, RETTERNÉ GYENES ERIKA

Iskolánk névadójának, Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából programsorozattal tisztelgünk, emlékezünk a nemzet költőjére, munkásságára. Épületeink külső és belső dekorációi, a tanulók változatos munkái által tanév végéig egy hatalmas kiállítás kerül kialakításra. Ezen kívül célul tűztük ki számos olyan programelem megvalósítását is, amelyekben a sport, a kreativitás, a kultúra és a hagyományápolás mellett interaktív közösségi események részesei is lehetünk.

Az elmúlt hetekben a délelőtti tanítási órákon túl számos ünnepre, versenyre készültünk, most ezekből szeretnénk néhányat – természetesen a teljesség igénye nélkül – megosztani Önökkel. Az évente megrendezésre kerülő **Balogh János Nagykunsági, Nagy-Sárreți Képzőművészeti Pályázat területi versenyén** különleges alkotásával Rácz Mónika 5.b különdíjat, Papp Hanna 6.c 3. helyezést, Szendi Vivien 7.b 3. helyezést ért el.

Az Idegennyelvi versmondó versenyről, Kisújszállásról sem érkeztek haza üres kézzel diákjaink: Kontos Kata előadását (7.b) emléklappal, míg Tóth Maxim (8.a) versmondását 3. helyel jutalmazta a zsűri.

Ez év februárjában szép számmal részesültek szavataikért kisdíjakjaink arany, ezüst és bronzminősítésben. A házigazda és egyben rendező KVAMI **Hegyfoky Kabos emlékére hirdetett versenyén** különlegesen szép szavakat hallhatott a közönség és a zsűri az időjárás témaköréből.

Felső tanulóink Szolnokon, a **Szép magyar beszéd 2., azaz területi fordulóján** mutatták meg az anyanyelvi előadásban rejlő szépségeket a szakmai szűrőnek. Eredményeink: Panyi Jázmin 5.o. 7. helyezés, Dobra Fanni 6.o. 1. helyezés, Kontos Kata 7.o. 4. helyezés, Tóth Maxim 8.o. 2. helyezés

Február közepén **Kézilabda Diákolimpia Körzeti Döntőjében** versenyzett iskolánk **III. korcsoportos leány és fiú csapata**. A cél: a megyei döntőbe jutás volt. Mindez sikerrel teljesült, hiszen lányaink hazai pályán a 2. helyet, míg a fiúk Tiszafehérváron az 1. helyet szerezték meg. Hasonló szép folytatást kívánunk!

Február 13-án, reggel a már hagyományos farsangi gondolatokkal kezdődött a nap. Nagy Anikó nénitől megtudhattuk mi is az a kiszababégetés, mikor és miért farsangolunk. Ezek után a kiszabáb, ebben az évben -Farsang Jancsi - égetéssel zártuk le a kinti programot, eltűzelve a tél hidegét, várva a tavasz melegét.

A délelőtti folyamán az alsóban is már jelmezben lehettek a gyerekek, de az igazi karnevál délután, a hangos felvonulással kezdődött. A nap további részében minden osztály a saját termében üzte a telet: jelmez bemutattással, játékkal, vetélkedőkkel, tombolahúzással, táncsal, lakomával. Elmaradhatatlan kelleke a farsangnak a fánk. Ez úton is szeretnénk megköszönni a Nótás Vendéglőnek a felajánlást! Finom volt!

140 ÉVE SZÜLETETT FINTA GERGELY

KAPÁS JÁNOS ZSOLT - MÚZEUMIGAZGATÓ

Február 22-én 140 éve annak, hogy Finta Gergely Túrkevén meglátta a napvilágot. Tehetségét korán felismerve tudatosan művészi pályára készült. Kőfaragó-szobrász tanuló éveit követően felvette a Zádory Oszkár művésznevet, majd 1906-ban egy ösztöndíj segítségével Párizsba utazott, ahol a kor legnagyobb mesterénél Auguste Rodin-nél képezte tovább magát. A művész kedvelt tanítványának juttatott megrendeléseket, melyeknek köszönhetően Finta Gergely hamarosan önálló műtermet bérelhetett. 1908-ban már a párizsi Salon évi tárlatán szerepelt, mint a Francia Művészek Egyesületének tagja. A francia polgári körökben rendszeresen foglalkoztatták portrészobrászként. Mind emellett a Compagnie Harva cégnek készített porcelán dísz tárgyakat, akkoriban divatos berendezés kiegészítő műtárgyakat is.

Az Első Világháború kitörése azonban megtörte felfelé ívelő szobrászkarrierjét. Ellenséges nemzet állampolgárként éveket töltött el a Noirmoutier-i internálótáborban. Itt ismerkedett meg és kötött életre szóló barátságot Kuncz Aladár íróval, akinek „Fekete kolos-

tor” című regénye dokumentálja a rabságuk eseményeit. Művészi álmait a konyháról szerzett csontokba faragta. Ezekből szabadulásuk után barátja rendezett elsőként kiállítást.

1923-ban megnősült, majd az azt követő években azon dolgozott, hogy visszaszerezze, és hazaszállítsa a háború alatt elvesztett szobrait. Művei ismét rendszeresen kiállításokon szerepeltek:

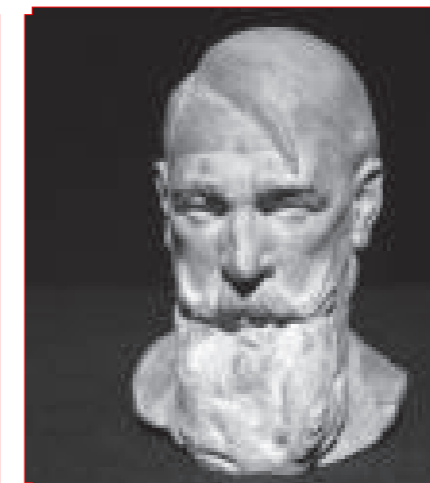
1923 Helikon X. Kiállítás

1924 Nemzeti Szalon XLI. Kiállítás

1928 Francia Művészeti Szalon

1930 Ernst Múzeum

1929-ben testvéreivel együtt felajánlotta alkotásait szülővárosának, hogy azok ott egy gyűjteményként kezelve, egy intézményben kerüljenek kiállításra. Két évvel később meghalt Kuncz Aladár, majd 1933-ban Finta Gergely felesége is távozott az élők sorából. Bátyja, Sándor biztatására Budapestről Túrkevére költözött, ahol a város 1936-1941 között biztosított számára lakást, kiállítóteret és alkotóműhelyt. 1947. augusztus 3-án hunyt el a hűvösvölgyi szanatóriumában.

MÚZEUMI HÍREK

KAPÁS JÁNOS ZSOLT - MÚZEUMIGAZGATÓ

Február végén megkezdődtek a Finta Múzeum épületében az energetikai korszerűsítés kivitelezési munkálatai. Igyekszünk biztosítani a kiállítások folyamatos látogathatóságát, de a belső átalakítások alatt az állandó kiállítások csak korlátozottan lesznek megtekinthetők. Ezek pontos időtartama egyelőre nem meghatározható, ezért a múzeum honlapján tájékoztatjuk a látogató közönséget a részletekről.

Áprilisban kerül megnyitásra a Finta testvérek életművét bemutató „Mesterhármás” című kiállítás, ami a Magyar Génius Program keretein belül valósul meg. Az ehhez kapcsolódó vándorkiállításához Finta Gergely „Trianon” című szobrával járult hozzá a múzeum. Eddig Kecskeméten, Gyulán, Debrecenben, Győrben és Szombathelyen volt látható. Ezt követően Egerben, Szekszárdon és a Nemzeti Múzeumban lehet megtekinteni.

A program küldetési nyilatkozata:

„A Magyar Génius Program minden tekintetben újat és forradalmi hoz létre. Eddig soha nem látott módon egy nagyszabású és reprezentatív kiállításon belül vonultatja fel a vidék géniuszeit, a vidéki muzeális intézmények legértékesebb és legkülönlegesebb műtárgyait. Hitvallásunk szerint géniuszt éppúgy egy magyar gondolat, egy érzés, ahogyan nemzeti hőseink tettei, lángelméink alkotásai, vagy akár a helyi tradíciókat éltető, népi tárgyak is. Emellett a program pályázat keretében anyagi támogatást nyújt a vidéki, muzeális intézmények számára múzeumi értékeik kidomborítására. Mindezzel fejet hajtunk elődeink nagysága előtt és szellemi emlékművet állítunk a magyar kreativitásnak és zsenialitásnak. Nemzeti létünket és identitásunkat muzeális eszközökkel támogatva a magyar géniuszek példáját emeljük mindennapjainkba, közvetlen környezetünkbe, mely követésre sarkall.”

MEGJELENT A KEVI KALENDÁRIUM

Tisztelt Olvasóink!

Örömmel adunk hírt a Kevi Kalendárium megjelenéséről. Már kapható a Madarász Károly Művelődési Házban, a Városháza 12-es szobájában és a strandon.

Ára: 1500 Ft.

A Madarász Károly Művelődési Ház és Könyvtár programjaiból

FARKAS ROZÁLIA

HAZASZÁLLNAK A FÜSTKARIKÁK

A magyar költészet napja alkalmából a Déryné program segítségével a Hazaszállnak a füstkarikák című műsor lesz megtekinthető Sáfár Mónika és Kautzky Armand Jászai Mari-díjas és Érdemes Művészek főszereplésével április 15-én, 16 órától a művelődési házban.

Belépődíj: 200,-Ft - a Déryné Program támogatása jóvoltából, melyet elővételben érdemes lesz megvásárolni körülbelül március második felétől lesz kapható. Szeretettel várjuk a kedves érdeklődőket!

TAVASZKÖSZÖNTŐ HUMOREST

A művelődési házba várjuk a humor szerelmeseit egy felhőtlen szórakozással töltött estére, a jó hangulatról az Aradi-Varga humorista duó gondoskodik.

Az előadás március 24-én pénteken 18 órakor kezdődik.

Jegyek elővételben 2800-Ft-ért válthatók, vagy az előadás előtt a helyszínen 3000-Ft-os áron kaphatók.

Helyszín: Madarász Károly Művelődési Ház

Túrkeve, Tánacsics M. u. 16.

Mindenkit szeretettel várunk!

Balogh János nyomdokain

CSAJBÓK FERENCNÉ

2023. február 20-án a Petőfi Sándor Általános Iskolában találkoztak a XIX. Balogh János Nagykunsági, Nagy-Sárréti Tájékológiai Konferencián előadást tartó diákok, a levelezős vetélkedőn I. helyezést elért csapat tagjai és az őket felkészítő pedagógusok.

Török Róbert a Petőfi Sándor Általános Iskola igazgatója: Hálás szívvel emlékezünk a múlt hét szombatjára, amikor is a Balogh János Konferencián vettünk részt, ahol a felkészült tanulók bemutatták tudásukat és értékelték teljesítményüket. Volt az iskola által rendezett képzőművészeti pályázat és volt egy természettudományi vetélkedő, ami kapcsolódott Balogh Jánoshoz, Túrkeve természeti környezetéhez, a Berettyóhoz, a határhoz.

Csajbók Ferencné: Képzelnék most magunkat egy kicsit Balogh János tanár úr tanítványainak! Beszéljünk arról, hogyan kezdődött, hogyan történt a felkészülés a XIX. Balogh János Konferenciára!

Pagonyiné Mikes Irén tanár: A Petőfi Sándor Általános Iskolában tanítok biológiát és testnevelést. Az időben egy kicsit visszamennék. Nekem a konferenciával kapcsolatban milyen kapcsolat van és mikor alakult ki? Számolgom, talán 6-7 éve kezdődött. Czeglédi Erzsike éveken keresztül készített fel tanulókat erre a konferenciára. Amikor ide kerültem az iskolaösszevonás után nézőként elmentem, tehát tudtam, hogy miről van szó. Egyszer Czeglédi Erzsike azt mondta, hogy át kell adni a stafétát és innentől kezdve az én reszortom ez. Ilyenkor az ember odafigyel, hogyan válasszak tanulót. Szépen beszéljen, szeresse a természetet. Mindig sikerült olyan tanulót találni, aki nagyon szívesen csinálta. A téma választása mindig fontos. Augusztusban, amikor kimegyünk Ecseggpusztára, már ott felmerül, hogy mi legyen februárban a téma. Az éppen aktuális diáknak mondom, járjon nyitott szemmel. Balogh Jánosra is emlékezünk és a konferencia tájékológiai, tehát kapcsolódjon mindkettőhöz. Most is próbáltunk ilyen témát választani Kaszanyi Boglárkával. Mondtam, eddig nem volt jellemző, hogy itt voltak a hattyúk. Mit szólsz hozzá? Gondolkodjunk a címen, legyen „Agresszív szépségek”. Hiába írjuk meg a kiselőadásunkat már decemberben, de az mindig folyamatosan változik. Bogi az előadásában is elmondta, hogy hétvégén kimentünk és néztük a halastavon a hattyúkat. Volt, hogy 10 hattyút láttunk a befagyott Berettyón. Nem volt olyan kemény telünk és itt maradtak. Tehát decemberben elkészítjük a szöveget és minden héten kiegészítjük, rengeteget gyakorolunk, megcsináljuk a PPT-t. Közönség is kell, hogy szokjuk az emberek tekintetét. Van úgy, hogy az osztálytársaknak, van, amikor a takarítónéniknek is bemutattuk. Bogi egy olyan személyiség, aki benne van a témában, szereti, utána néz, és igyekszik, hogy maximálisan sikerüljön az előadás. Ez úgy sikerült, ahogy elképzeltük.

Szabó Tünde: Nagyon-nagyon régen Czeglédi Erzsébet tanárnő felső tagozatos gyerekek számára mindig szervezett Balogh János természetvédelmi vetélkedőt. Tegnap előkerestem, 2014-ben vettem át tőle a stafétabotot és először meghirdettük az alsós harmadik, negyedik gyerekeknek is. A verseny Balogh János életével, műveivel kapcsolatos természetvédelmi feladatokat tartalmazott. Olyan anyagokat tartalmaz, amelyekhez számítógépes információs kereséssel tudták a feladatokat megoldani. Nagyon kevés olyan verseny van a gyerekek számára, amiért nem kell fizetni 2-3 ezer Ft-ot. 2020-ban 57 csapat küldte el a megoldást. A covid miatt visszaesett, idén 34 csapatnak érkeztek meg a megoldásai. Ez egy kistérségi egyfordulós verseny, nemcsak Túrkevéről, hanem Karcagról, Kisújszállásról, Mezőtúrról, Püspökladányból is érkeznek megoldások. Van egy olyan osztályunk, a 4/b., amely 7 csapatot tudott kiállítani. Nagyon szép eredményeket értek el a püspökladányiak, akik 5 csapattal indultak el. A felkészítő pedagógusok a harmadik, negyedik tanítónénik, a feladat összeállítója a második.

Felsorolnám a három embert, aki készítette: Hajósné Bornemissza Edit, Kovácsné Szécsi Mária, Oroszné Lengyel Katalin. A harmadik, negyedik hetente egyszer találkoznak környezetismeret órán. Olyan gyerekeket próbáltam keresni, akik érdeklődnek a természet iránt, illetve azért döntöttem mellettük, mert szorgalmas, érdeklődő és jó tanuló gyerekek. A nyertes csapat tagjai Debreczeni Andrea, Bodó Borisz és Sallai Róbert Barnabás.

Rózsás Kalmár Tímea: A Kaszap Nagy István Református Általános Iskolából érkeztek. Én készítettem fel a gyerekeket az előadásra. Még nem vettünk részt ezen a konferencián, most a robotika szakkörrel jutottunk el ide.

Maték szakosként hogyan kerültem ebbe a körbe? Az iskolánkban a nemzeti tehetség programba évek óta adunk be munkát. Idén is volt nyertes pályázatunk. Mindenképpen fontosnak tartottam, hogy Balogh Jánoshoz is köthető dolgokat is megismerjenek a gyerekek. Tavaly is foglalkoztunk már Balogh János életével, ismerkedtünk Ecseggpusztával. Fontosnak tartom, hogy megismerjék, milyen területek tartoznak az érdeklődési körükbe. Sokan vonzódnak a természettudományhoz. Ha már Túrkevéen élünk, akkor Túrkevéhez köthető tudósok munkáját is ismerjük meg! A robotika hogyan köthető Balogh János életéhez? A robotika szakkörön sokat kirándulunk, azon kívül ismerkedünk a tudósok értékeivel, munkájával. Fontos, hogy ismerjék, hogyan kell felkészülni egy előadásra, tudományos kutatásra. Nagyon tetszett az Agresszív szépségek előadás. Nekünk még tapasztalatot kell szereznünk ezen a területen. Az anyaggyűjtés során segítségünkre volt Máté Klaudia. Decemberben már elkezdtük a munkálatokat. Balogh Bálint volt az, aki a legtöbb anyagot gyűjtötte.

A résztvevő diákok mondták:

Bodó Borisz: Balogh János nagy tudós volt, bejárta majdnem a fél világot.

Debreczeni Andrea: Több könyvet is írt. Korán meghalt az apukája, az anyukája. Itt Túrkevéen nevelték a nagyszülei.

Debreczeni Andrea: Gyerekkorában sokat volt Ecseggpusztán. Nem temetőbe akarta eltemettetni magát, hanem ott a pusztán.

Bodó Borisz: Amikor hazament az iskolából, nem gépezett, hanem kiment a barátaival a határba. Lefeküdt és nézte a bogarakat, felhőket. Elsősorban a pókok érdekelték.

Balogh Bálint: Több cikket kellett átnéznünk, többek között a Zöld és a Robotika Magazinokat. Arról olvastunk, hogy hogyan lehet megmenteni a bolygónkat azáltal, hogy robotokat alkalmazunk.

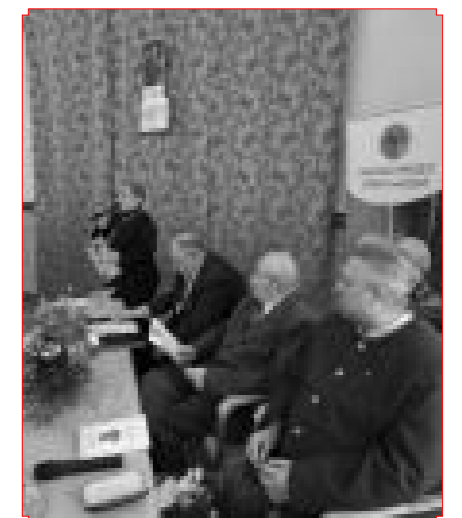
Rózsás Lili: Eleinte egy kicsit féltem az egésztől, de miután elolvastam párszor a szöveget, megnyugodtam és rájöttem, hogy otthon vagyok a témában. Személyes kedvencem a korallzátonyos téma volt, nekem nagyon tetszenek az ilyen témák.

Bodó Borisz: Sok virágot nem ismertem és sokat megtanultam. Például a hegyi kötőrófű, békaliliom, vadszeder.

Balogh Bálint: Amikor bementünk az előadóterembe, én nagyon izgultam. Azért tudtam, hogy ki van szedve a szöveg, össze van rendesen gyűjtve. Nekem kevesebb részem is volt az előadásban, inkább a kutatásban vettem részt. Összességében nem sikerült rosszul.

Rózsás Lili: Én nem izgultam annyira, mert én már sok versenyen és előadáson részt vettem. Nekem ez már szinte rutin volt, nem izgultam és azt láttam mindenhol, hogy érdekel mindenkit a téma, nem feleslegesen beszéltem.

Csajbók Ferencné: A konferencián polgármesterek is előadóként szerepeltek. Ők településeik környezet- és természetvédelmi helyzetéről, a jelen környezeti kihívásairól és a jövőbeni terveikről szóltak: Pap István Tibor Mezőhegyes, Szűcs Dániel Mezőtúr, Tóth Lajos Püspökladány, Sallai Róbert Benedek Túrkeve.

MAGYAR KULTÚRA NAPJA 2023

KOVÁCS JÁNOS

A Magyar Kultúra Napját 1989-ben ünnepeltük először, január 22-én, amikor Kölcsey Ferenc szatmárcsekei otthonában pontot tett nagy nemzeti imádságunk, a Himnusz végére. Ettől kezdve minden évben az ország számos településén megünneplésre került a Magyar Kultúra Napja, amely egy nagyon pozitív, értékes és nemzetépítő ünnepünk lett, önazonosságunk egyik fontos állomása az esztendő során.

Egyik központi ünnepsége a Magyar Kultúra Napjának évről-évre Szatmárcseken, a református templomban zajlik, ahol a nemzeti imádságot, Kölcsey Ferenc Himnusz című költeményét a jeles karcagi születési, Kossuth- és Jászai-díjas színművésznünk, Csikos Sándor szokta elszavalni, aki a Debreceni Csokonai Színház kiváló színésze és rendezője. 2004-től, mint Berekfürdő tiszteletbeli nagykun kapitánya, megszervezte a Nagykun Vers- és Prózamondó Versenyt április végén, amely a Nagyknuság jeles kulturális eseménye, éves ünnepe volt.

Magam is többször részt vettem ezen az ünnepségen, s többször írtam a Magyar Kultúra Napja alkalmából, de csak az idei, 2023-as esztendőben vettem részt először Budapesten, a Stefánia Palota színháztermében a XVII. Magyar Kultúra Napja Gálán, ahová Újszállási Rácz Lajos író barátom hívott meg, akivel az elmúlt években ismerkedtem meg Kisújszálláson. Először Papi Lajos fotóművész barátunk lakásán találkoztunk, majd Lajos évi rendszeresen következő színvonalas könyvbemutatóin, amely könyvek szülővárosa, Kisújszállás kulturális értékeit veszi számba. Ma már húsznál is több ezeknek a könyveknek a száma. Nem véletlen tehát, hogy az idei Magyar Kultúra Napján Újszállási Rácz Lajost Budapesten, a Stefánia Palotában a Magyar Kultúra Lovagjává avatták, ütötték.

Erre a szép és felemelő ünnepségre hívott meg engem is Lajos barátom. Rajtam kívül még Kisújszállásról Ka-

rikó Zsuzsannát és Pintér Istvánt, Tiszaújvárosból Halászi Aladár költő, valamint Lajosnak a fia. A XVII. Magyar Kultúra Napja Gála ünnepségére 2023. január 21-én, szombaton került sor, „az egyetemes és a magyar kultúra ápolása érdekében együttműködő társadalmi szervezetek a Himnusz születésének 200. évfordulója alkalmából”.

Az ünnepség szereplőit és a vendégeket gyönyörű program várta. Először együtt elénekelték a Boldogasszony Anyánk kezdetű régi szép Mária-éneket, amely a magyarság első himnusza volt, majd nemzeti imádságunkat, a Himnuszt. A „Vidék kincsei” címmel kiállítás volt látható a gyönyörű beregi kézimunkákból, amely tavaly hungarikum lett. Lovagi virrasztás keretében a 200 éve született nagy nemzeti költőnkre, Petőfi Sándorra emlékeztünk, filmvetítéssel, énekkel, szavalattal és előadással. Majd sor került a XVII. Magyar Kultúra Napja Gála ünnepélyes megnyitására.

Ezután került sor a Magyar Kultúra Lovagja megtisztelő címek átadására. A már régebben lovaggá avatottak díszruhába öltözve megjelentek a színpadon. Örömmel ismertem fel közöttük kedves túrkevei ismerősömet, dr. Szabó Zoltán állatorvost, Túrkeve nyugalmazott polgármesterét. Harminchat, arra érdemes személy lett lovaggá avatva, ütve, köztük a ma a Heves vármegyei Ecseden élő Újszállási Rácz Lajos is, aki nagy örömmel fogadta, s nagyon meg is érdemelte ezt a komoly, szép, megtisztelő és további alkotásokra, munkára sarkalló kitüntetést. Hiszen ő évtizedek óta jelentősen gyarapította a Nagyknuság, s benne

Kisújszállás kulturális értékeit, amely nagykun város lakója volt Arany János és Móricz Zsigmond is. Itt született Kiss Tamás költő és Csukás István, a magyar gyermekirodalom egyik nagy alakja. Itt éltek az Illéssy-nemzetség tagjai, akik régen több kunkapitányt is adtak a Nagykun Kerületnek.

Hosszan sorolhatnánk az értékeket, a jelességeket. A jelenből még csak a Széchenyi-díjas dr. Karikó Katalin magyar kutatóbiológus nevét említjük meg, az mRNS alapú vakcinát felfedező biokémikust, hét egyetem díszdoktorát, aki éppen Újszállási Rácz Lajos kezdeményezésére kapott tavaly Kisújszálláson Civil-díjat, amelyet a város lakosai, polgárai adományoztak világhírű földijüknek. A Civil-díj érmét a kar-

cagi Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművész készítette el. Újszállási Rácz Lajos több kötetet szentelt a Kisújszálláson egy évig tanítóskodó Arany Jánosnak, valamint kezdeményezője egy Arany János-Emlékhelynek, amelyet szintén Györfi Sándor szobrászművész készít majd el. Ez Kisújszállás és Karcag határán lenne. Itt volt valaha az a fűzfá, amely Arany Jánost A pustai fűz című költeményének a megírására ihlette 1852-ben.

A mai felfordult, zűrzavaros világunkban nagyon nagy szükségünk van arra az összetartó, megtartó erőre, amelyet csak a közös kultúra tud adni az embereknek. Szükségünk van a lelki értékekre, nemes eszményekre, szükségünk van a szépségre, a szeretetre, a hitre és a reménységre. Szükségünk van a magyar kultúrára, s annak lelkes és tudós művelőire, gáncs nélküli lovagjaira, mint amilyen dr. Szabó Zoltán vagy Újszállási Rácz Lajos.

A Nagyknuságban élő emberek büszkék lehetnek Újszállási Rácz Lajosra, a Túrkevével szomszédos Kisújszállás alkotójára, aki a közös nagyknusági kulturális értékeinket gyarapította, gyarapítja. Vele egyel több a magyar kultúra lovagjainak száma a Nagyknuságban. Sok szeretettel gratulálunk neki és további jó és gyümölcsöző alkotómunkát kívánunk Neki, a magyar és a nagyknusági kultúra további gazdagítására, erősítésére.

VÁROSUNK DÍSZPOLGÁRÁT KÖSZÖNTÖTTÜK A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN

FARKAS ROZÁLIA

1989 óta ünnepeljük a Magyar Kultúra Napját január 22-én, a Himnusz születésének napján. Évről-évre próbáljuk a nevezetes emléknapot valamilyen túrkevei kulturális eseményhez, évfordulóhoz kapcsolni.

Ebben az évben is így történt. A Túrkevéért Alapítvánnyal és Túrkeve Város Önkormányzatával közös programként megtartva a kultúra napi rendezvényt, az az ötlete volt dr. Szabó Zoltánnak, hogy köszöntsük nótaműsor keretében Madarász Katikát, akinek január 23-án van a születésnapja. Katika szívünk csücske, ezért kapva kaptunk az ötleten és elkezdtük a szervezést. Próbáltuk a rendezvény programját összeállítani, hogy az Katikának, az ünnepeltnek kedves legyen. Így az ő egyik kedvenc zenekarát – Tordai Zoltán és cigányzenekarát – hívtuk, valamint a Petőfi évhez kapcsolódva legkedvesebb Petőfi versét Csajbók Ferencné Margó néni elszavalta.

Az énekesek csupa túrkevei származásúak voltak: énekelt nekünk szép csengő hangján Tóthné Czinder Valéria, Deák Lajos, fergetes sikert aratva Koltai László, s természetesen én is dalra fakadtam.

Madarász Katikát 89. születésnapja alkalmából szívhez szólóan köszöntötte Kántorné Bíró Emília alpolgármester asszony, valamint dr. Szabó Zoltán ny. polgármester, a Magyar és Egyetemes Kultúra Lovagja.

A túrkevei népdal- és nótaszerető közönség mellett megtisztelte rendezvényünket dr. Thodory Zsolt önkormányzati képviselő, Sülyi Károly dalénekes Martfűről, Váradi Vilmos zongorista Törökszentmiklósról, s a Szigetszentmiklósról érkező Bakóczi Szűcs Imre nótáénekes – tanító. Nagy öröm volt, hogy a színházterem zsúfolásig megtelt!

Madarász Katika családjával érkezett, akik – a közönséggel együtt – meghatódva nézték az ünnepelt fellépését, hallgatták énekét. A szünni nem akaró taps a szeretetet, a rajongást, a ragaszkodást jelképezte. Hihetetlen, hogy már 89 éves lett a világszerte ismert és szeretett Madarász Katika. Korát meghazudtoló temperamentuma, humora elbűvölte a hallgatóságot. Kívánjuk, hogy még nagyon sokáig köszönthessük a születésnapján Katikát jó egészséggel Túrkevéen! Szép este volt!

KÖZLEMÉNY

FARKAS ROZÁLIA

Intézményünk megjelentet egy könyvet a türkevei néptáncosokról, népdalkörösökről, a következő címmel: **„Áttáncoltuk az elmúlt 90 évet, átdaloltunk két emberöltőt”.**

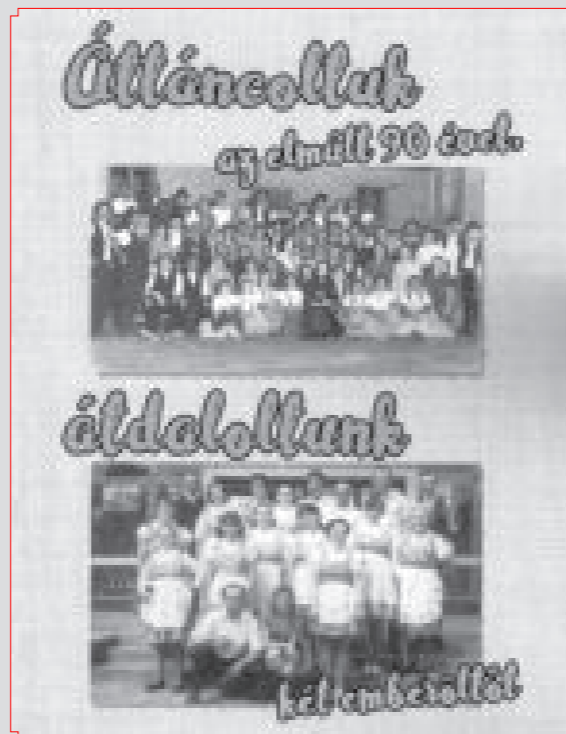
Örömmel értesítjük mindazokat, akik szeretnék a kiadványt megvásárolni, hogy előrendelést felveszünk a könyvre, melynek ára: 3000 forint.

Anyagi lehetőségünk miatt kérjük a nyomdai költségekhez az előrendeléssel járjon hozzá.

A könyv előrendelhető a művelődési házban, hétköznap 8-16 óra között.

Információs telefonszám: 06 56 361-214

A kiadványt támogatta a Nagykun Hagományörző Társulás. Köszönjük!

FELHÍVÁS

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Fiatalokhoz és Felnőttekhez

A Jász-Nagykun Szolnok Megyei Tudományos Egyesület, a Debreceni Egyetem Szolnoki Campusa, a Türkevei Kulturális Egyesület felhívással fordul minden vármegyei és a vármegyéhez kötődő lakoshoz, hogy készítsen pályázati anyagot (írást, képzőművészeti alkotást, fotót stb.) és adja be a most meghirdetett pályázatunkra.

Ajánlott témáink a felnőtt és ifjúsági korosztály részére a következők:

- 1.) Vidéken élni jó (fogalmazás, dolgozat, esszé, tanulmány)
- 2.) A város, a falu képe (festmény, rajz, fotó)
- 3.) Járványok (gyermekhalálok, pestis, kolera, gyermekbénulás, covid), katasztrófák (háborúk, szárazság, éhínség, tűzvész, árvíz) a településen, a családban (dolgozat, helytörténeti írás, tanulmány)
- 4.) A helyi rendszerváltás szereplője voltam, rendszerváltók voltak településünkön (visszaemlékezés, riport, egyéb műfaj)
- 5.) Nyugdíjasként így élem az életem, így látom a várost, a falut (leírás)

Az elkészített művek beadási határideje: 2023. május 10. Cím: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület 5000 Szolnok, Kossuth tér 4.; Türkeve, Deák Ferenc u. 4. vagy: jnszmtude@gmail.com

Az elkészített írásokat e-mailben is lehet küldeni word (doc, docx) formában. A fotókat jpegben, png-ben, az eredeti dokumentumokat pdf másolatban az e-mailcíme kérjük küldeni.

Központi eredményhirdetés: 2023. június második hetében. Helyszín: Szolnok, Damjanich János Múzeum.

A településeken rendezett Ünnepi könyvhéten, valamint a helyi médiában a helyi pályázatok eredményét is közzé tesszük.

Értékelés:

A beadott pályázatokat szakzsűri értékeli. A legjobb pályamunkákat díjazzuk és nyomtatásban megjelentetjük, valamint könyvjutalomban részesítjük. A Debreceni Egyetem Szolnoki Egészségügyi Campusára jelentkezőknek pályázati munkájuk a felvételre jelentkezés során előnyt (plusz pontot) jelent. Számukra prezentációs lehetőséget biztosítunk június elején.

A pályázattal kapcsolatos további információ kérhető: dr. habil. Örsi Juliannától: jnszmtude@gmail.com vagy tel: 06-30-9383777

Minden pályázó művét várjuk!
Rendezőség

XIII. Hegyfok Kabos Emlékünnepség

KÉZSMÁRKI JÁNOS - IGAZGATÓ

2023. február 5-6-án a Keviföld Alapítvány és a Korda Vince Táncművészeti, Képzőművészeti és Színházi Alapfokú Művészeti Iskola szervezésében, Hegyfok Kabos római katolikus plébános, éghajlatkutató halálának 104. évfordulójára emlékezve, tizenharmadik alkalommal került megrendezésre az emlékünnepség.

A két napos ünnepség alkalmával, vasárnap kegyeleti szentmise keretében a római katolikus egyház is megemlékezést tartott egykori lelkipáztora emlékére. A kegyeleti szentmisét dr. Ondavay Tibor főesperes, pápai prelátus celebrálta. A szentmise után koszorút helyeztünk el Hegyfok Kabos templomkertben lévő sírjánál.

Másnap, hétfőn délután városi szavalóversenyt szerveztünk a Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskolában. Nagy örömünkre idén visszatérhettünk a személyes jelenlét, hiszen az elmúlt két évben a pandémia miatt sajnos csak online formában volt lehetőségünk megrendezni a szavalóversenyt. A XIII. Hegyfok Kabos városi szavalóversenyre idén 67 gyermek adta le nevezését. A verseny minősítő jellegű volt, azaz többen kaphattak arany-, ezüst- vagy bronzminősítést. A versenyt háromtagú zsűri értékelte, a zsűri tagjai Csajbók Ferencné, Nagyné Bedő Ildikó és Retterné Gyenes Erika voltak. A minősítettek Sudár Anette keramikus által készített érmet kaptak.

Ezúton is szívből gratulálunk a díjazottaknak és felkészítő pedagógusainknak! Jövőre is nagy szeretettel várják a kedves szavalni vágyó gyerekeket!

KÖNYVAJÁNLÓ

KOKOVAY ZSUZSANNA

Tabea Koenig: A párizsi maszkkészítő

Bp.: Kossuth, 2022.

„Senki sem tudja, mi következik, és aki pontosan megtervezi a jövőjét, azt kockáztatja, hogy elveszíti a jelenét.”

A párizsi maszkkészítő egy kívülálló nő sorsát tárja elénk, aki nemcsak a művészetnek akarja szentelni az életét, hanem a konvenciók ellenére másban is a saját útját járja. A 15 évet felölelő regény egy korát meghaladó szellemiségű nő életét meséli el, miközben a művészvilág, az első világháború és az arcsérültek is hangsúlyos szerepet kapnak a történet folyamán.

Egy csodás nyár után Valérie elbűcsúzik gyerekkori szerelmétől, Gabrieltől, hogy Párizsban tanulhasson és bontogathassa szárnyait. Már az első napon egy művészcsapatba

kerül, melynek tagjai között nem kisebb személyiségek találhatók meg, mint Apollinaire és Picasso. Ám a világháború számos veszteséget hoz, Valérie életét is teljesen feldúlja. Nemcsak a számára fontos emberek halálával kell szembenéznie, de még a háborús körülmények ellenére is megveti a társadalom leányanyaként. Mindvégig nagyon drukoltam, hogy végül megtalálja a boldogságát és művészként is befusson. Egy hihetetlenül olvasmányos írás, a karakterek élők, éreznek és hibáznak. Pozitív csalódás, mert a könyvet csak a csodálatos borító miatt vettem kézbe, de teljesen magával ragadott.

Ajánlom azoknak, akik szeretnek erős, inspiráló nőkről olvasni!

Értékeink nyomába eredve...

DR. HABIL. ÖRSI JULIANNA - TÁRSADALOMKUTATÓ

Az új év első napjaiban böngésem a kézzel vezetett címlaplómra. Majd bekapcsolom a számítógépet, és rákattintok a facebook oldalra. Kíváncsi vagyok, kit hagytam ki az üdvözlendők sorából. Már számba vettem a rokonokat, az egykori „utcabélieket”, a régi munkatársakat, osztálytársakat, barátokat. Hol van már a tini koromban kapott emlékkönyvem, megannyi baráttal, a jövőbe vetett jókívánsággal? Keresgélek. Végül mellé ülök a számítógépemnek. Mit ajánl fel a facebook, mint ismerősöket, ismerősök ismerőseit? Megszámlálhatatlan a név és arckép. Bizony sokakat már nem ismerem fel. Az évek kitörölték volna az emlékezetemből az arcvonásokat, a kapcsolódási pontokat? Vagy már mindannyiunk felett eljárt az idő?! Lehet, hogy már nem is ő van ott a fotón, hanem a lánya, a fia vagy az unokája? Hogy telik az idő! Bajban vagyok a bejelöléssel, hiszen nem tudom, hogy ismerősöm-e vagy annak leszármazottja... Vagy csak a névazonosság miatt vagyok bizonytalan? Mi lenne a jó megoldás? Megvan! A személyes találkozás. De kivel, mikor és hol, hogyan találkozhatok?

A 20. században a gazdasági világválság, máskor a világháború vagy az érvényesülési lehetőség csábított el egyeseket a szülőföldjük, a hazájuk elhagyására. Voltak, akiket a honvágy később visszahúzott, mások távol a hazájuktól is megpróbáltak magyarnak maradni, megint másokat „elnyelt a népek tengere”. A sikeres életutat bejártakról később is hallottunk hírt, emléküket ma is őrizzük. Büszkék vagyunk például Túrkevéen a Korda és a Finta családra. Könyvek lapjai, kiállítások, utcanévtáblák emlékeztetik a kései utódokat. Vannak, akik a családkutatás megszállottjaként készítik el a családfájukat, mások a saját élettörténetüket írják meg: belefoglalva a szülőkre, a nagyszülőkre és más rokonokra, barátokra, ismerősökre is vonatkozó emléküket.

Nekünk, az idősebb korosztálynak is van kire, mire emlékezni. Kik voltak az egykori tanítóink, a tanáraink? Én időnként felveszem a telefont, hogy Katona Mihály osztályfőnököm és felesége, Sárrika iránt érdeklődjem. Máskor a törökszentmiklósi Sella Magdolna tornatanárossal és vívőedzőmmel latolgatjuk telefonban, hogy kiről mit tudunk. Legelevenebb a kapcsolatom Rideg Istvánnal, aki a történelem és magyar tanulmányaimat segítette tanácsaival, lelkesítéseivel. Amikor nyugdíjba ment, egyre jobban elmélyült az irodalomtörténetben. A Jászkunok évkönyvben megjelentetett írásai ma is nagyszerű forrásai a helyi és az országos irodalom tanításának. Az egyetemi tanáraink közül dr. Gunda Béla néprajzprofesszornak köszönhetek a legtöbbet. A Karcagról írott könyvem kapcsán megtanított

velem a terepmunka fontosságát, az írás tudományos nyelvezetét, a könyvszerkesztést és a szakmai kapcsolatok fontosságát. Dr. Bellon Tibortól elsajátítottam a tárggyűjtés, a muzeológusi munka alapszabályait. Ő irányította a figyelmemet a jelenkutatás lehetőségeire. Mind ezután eljött a nagybetűs élet, amelyben aztán a tanítómestereim által ajánlott úton elindultam és elhaladtam máig: immár fél évszázada.

Mivel találkozhattam, mint elsőgenerációs értelmiségi? A Nagykunok maradványai és továbbra is beilleszkedve a helyi közösségekbe, éltem a vidéki, paraszti életet, és megtartottam annak szabályait. Elmaradhatatlanok voltak a vidám névesség, a sok munkát és finomságokat adó disznótorok, a rokonokkal, ismerősökkel való találkozás egy-egy lakodalom vagy temetés alkalmával, és mindig elengedhetetlen volt a szülői-nagyszülői példamutatás. Sajnos a 21. század elején ezek már csak emlékek.

Ugyanakkor kitért az ország, sőt a nagyvilág! A hivatástudat, a munkaszeretet számos kutatóútra, szakmai konferenciára vitt el, ahol más vidékek, népek hagyományos kultúráját is megismerhettem, szakmai barátságokat köthettem. Számomra ezek az utak olykor csak „gyalogpompásan”, majd vonattal, busszal, néha repülővel -- nem kis töredelemmel jártak, de a felfedezés öröme, az ismeretlen megismerése magával hozta az írásvágyat is. Az új információk, a tapasztalatok tovább gondolása csaknem mindig önálló véleményalkotásokhoz vezetett. Ezeknek a hangoztatásai, bár szabad volt beszélni, de nem mindig voltak következmények nélküliek! A saját álláspontom miatt néha bizony szembe kellett kerülnöm a helyi „tótumfaktumokkal”. Mindennek ellenére a közéletiséget mindig is az értelmiségre jellemző példaadásnak tekintetem. Így azonban sokszor érthetetlenül tapasztaltam a helyi hagyomány népszerűségének és a közéleti szerepvállalásnak a csökkenését a rendszerváltás óta. Ez ellen mindvégig árgáltam.

Az emberi, családi, baráti, szakmai kapcsolatokat mindig fontosnak tartottam és ápoltam. Megannyi kunok, jászok ember biztatása adott ehhez erőt. „Földijeim” közül kiemelem dr. Fazekas Sándor, Varga Mihály, dr. Tóth Albert, dr. Szabó Lajos országgyűlési képviselőket.

A levél, a telefon, a rádió, a televízió, a film csak eszköz a kapcsolat közvetítésében. Mögötte mindig két személy van, azaz emberek vannak. A szakmám képviselőivel közösen vállalt kutatások, a munkák legtöbbször igen hasznosak voltak. Nem hagyhattam ki a más tudományágak „nagyjaitól” kapott útmutatásokat sem,

amelyek csak növelték írásaim hasznosságát. Így az etnográfia, az antropológia, a muzeológia mellett a történelem, az irodalom, a szociológia, a demográfia stb. képviselőivel való együtt munkálkodás valóságosan tudományközivé tette előttem a néprajzot. A média, az ismeretterjesztés 20. századi eszközei ugyancsak elkerülhetetlenek. Igen nagy szerencsémnek tartom, hogy az 1970-es évek közepétől folyamatos volt a kapcsolatom Szél Júliával, a Magyar Rádió riporterevel. Több „értékes emberhez” kísértem el a Nagykunok, a Bácskában, a Fekete-Körös völgyében. Ő elvitt engem magával még Kárpátaljára is... hogy most csak néhány riportkészítési helyet említek. Most már úgy érzem, hogy nekem történelmi kötelességem az ő értékes munkájára is felhívni a figyelmet. Tervezem is egy olyan könyv összeállítását és kiadását, amellyel a család is egyetért. A filmesek (Karácsony Sándor, Kenyeres Gyula, Tóth László) közül most csak Karácsony Sándort említem, aki a közreműködéssel megvalósította „A kunok hazája. Kunok maradtunk a 21. században is” című nagy művét. Ennek az ifjú tehetségnek nagy tervei vannak a Jászkunok, a Bihar, az Alföld hagyományos népi kultúrájának illő, szép, filmes megörökítésére.

A világ azonban nem állt meg a 20-21. század fordulóján sem. Újabb lehetőségeket kínált, illetve új kihívásokkal kellett szembenéznem. Kipróbáltam, küzdöttem, „magamévá tettem”, elsajátítottam, máskor lemondtam róla. Itt éreztem leginkább a korlátokat. Egyetemista koromban megismertem a gépirást, majd 1995-ben áttértem a számítógép használatra. A kulturális életben bekövetkezett rendszerváltásra jól felkészített a népfőiskola, ahol megtanultam projektben gondolkodni, pályázni. A civil szervezet alapításának lehetőségével is éltem, annak a szerepét ma is fontosnak tartom. Érdeklődési kör szerinti, korosztályi és cél szerinti működését ma is támogatom. Ezen keretek között is lehet nagyot alkotni. Saját életemben a tenni akarásom a történelmi hagyományörzés megújításában nyilvánult meg. Az 1990-es évek közepén felvetett ötlet alapján kidolgozott redempciós projektet az egykori Jászkunok mai népe is magáévá tette, hiszen kifejezhette benne ősei tisztelőjét, megerősítette a te-

lepülések összetartozását, hozzájárult a civil szervezetek fejlődéséhez, végső soron tehát régi-új hagyományt teremtett (lovasszervezetek, jász és kun viselet, foglalkozások, szokások, tisztségek felújítása, redempciós ünnepek stb.). Mindez határozott karaktert, példát mutat a történelmi-néprajzi csoportoknak, mert a magyar kultúra sokszínűségét őrzi és mutatja meg.

Nyugdíjasként én is érzem, tudom, mint sokan mások, hogy a lehetőségeim egyre szűkülnek. Az élet, a gondolkodás és a tudomány is tovább fejlődik. Lassan már a mi munkánkat is túlhaladják az újabb nemzedékek eredményei. Véleményem szerint azonban az elődök munkáját, a múlt értékeit mindig meg kell őrizni. Ezért továbbra is nagyon hasznos a Gutenberg-találmány, a könyv, amely már több mint 500 éve őrzi az emberiség alkotásait, értékeit. Mindezt fontosnak tartom a könyvkiadást, a könyvtárakat, az olvasást. És emellett kiállok az életem végéig...

Örsi Julianna a Debreceni Kollégium Könyvtárában - Fotó: dr. Nagy Varga Vera, 2023.

Versünnepe 2023

Versben mondjuk el

A Túrkevéért Alapítvány kuratóriuma szeretettel várja a verskedvelőket 2023. április 16-án/vasárnap/ 10 órára az Egressy Béni Zeneiskolába a **VERSKEDVELŐK találkozójára**.

Meghallgatjuk egymás kedves költeményét, elmondjuk, miért éppen az a sokat jelentő vers számunkra.

Az idén kiemelt évfordulók:

Petőfi Sándor 1823-1849

Madách Imre 1823-1864

Szendrey Júlia 1828- 1868

Kormos István 1923-1977

Természetesen más költők verseit is szívesen hallgatjuk.

Találkozunk 2023. április 16-án!

Versben mondjuk el!

Dr. Szabó Zoltán

a kuratórium elnöke

LAPZÁRTA:

2023. március 23.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

E-mail: turkevetelevizio@gmail.com

Facebook: Túrkeve Televízió

E-mail: ujsagturkeve@gmail.com

Facebook: Túrkeve Újság

ÁLLÁSAJÁNLAT

A Középtiszai Mg. Zrt. Túrkeve-Bala tehenészeti telepére keresi leendő munkatársát

karbantartó-, lakatos feladatmunkakörben.

Amit ajánlani tudunk: kiemelt fizetés, vidéki munkavállalóknak utazási költségtérítés és hosszú távú munkalehetőség.

Telefon: +36301132388

fizetett hirdetés

Kérjük adója 1 %-val támogassa a Keviföld Alapítványt és a fenntartásában álló Korda Vince Táncművészeti, Képzőművészeti és Színháztéka Alapfokú Művészeti Iskolát!

Támogatásukat a kuratórium tagjai valamint az iskola tanárai és diákjai nevében nagy tisztelettel köszönjük!

Keviföld Alapítvány
Adószám 18821419-1-16

MUNKAERŐ-FELMÉRÉS

Hányan dolgoznak a gazdasági élet különböző területein?
Mennyi időt töltenek munkavégzéssel?

Tyór és környéki területek keresi a vállalat a Munkaerő-Felmérés, amely a KSH legnagyobb folyamatos lakossági adatszolgáltatása.

A felmérés célja, hogy összehasonlítsa a lakosság adatszolgáltatásának országos munkaerővel kapcsolatban, a foglalkoztatottságot és a munkanélküliséget, valamint a nyugdíjasok, a vállalkozásba a gyermekét nevelő munkavégzők jellemzőit.

A felmérés adatait a KSH adatai alapján a vállalatok számára is elérhetővé teszi.

TELEFONON
Adószám: 18821419-1-16
KSH Hívószáma: 167-167-167
KSH Hívószáma: 167-167-167

SZEMÉLYESEN
KSH Hívószáma: 167-167-167
KSH Hívószáma: 167-167-167

További információk: www.ksh.hu/versel

Örömmel értesítjük intézményünk kedvelőit, hogy a **Madarász Károly Művelődési Ház és Városi Könyvtár** számára is felajánlhatják személyi jövedelem adójuk 1%-át. Önnek nem kerül semmibe, nekünk viszont nagy segítség lehet!

1%

Kérjük, adózásakor az 1% felajánláshoz a következő adószámot írja:
15412744-1-16

Előre is köszönjük!

15412744-1-16
15412744-1-16

EURÓPAI JÖVEDELMI ÉS ÉLETKÖRÜLMÉNY ADATFELVÉTEL

2023. február 15. - április 30.

A KSH a háztartásokkal jövedelmi helyzetükről, foglalkozásukról, valamint lakás- és életkörülményükről kérdezi.

A felmérés adatait a KSH adatai alapján a vállalatok számára is elérhetővé teszi.

TELEFONOS vagy **SZEMÉLYES**
KSH Hívószáma: 167-167-167
KSH Hívószáma: 167-167-167

VÁSÁRLÁSI UTALVÁNY
KSH Hívószáma: 167-167-167
KSH Hívószáma: 167-167-167

További információk: www.ksh.hu/teletmed

CIPŐ, ALIAS BÓDI LÁSZLÓ

SIPOS SÁNDOR

„Aki a magyarokat bántja, nem szövetséges, hanem ellenség. Elég a kárpátaljai magyarság elleni támadásokból! De emlékezzünk Cipő, Bódi László szavaira is, aki Kárpátaljáról származott, a Szovjetunióban nevelkedett, és mindig szeretettel beszélt arról, hogy ott nem volt nemzeti gyűlölet. Mindig is hitt abban, hogy a szocializmus fogja megoldani a nemzetiségi konfliktusokat.” Írja A Szabadság c. folyóirat 2023. január 28-i száma.

Cipő, Bódi László 1965. május 3-án született Ungváron. A család röviddel utána átköltözött Kisvárdára. A magyar rocklegenda 15 éves koráig volt szovjet állampolgár. Kisvárdán ének-zene tagozatos általános iskolába és a Weiner Leó Zeneiskolába zongora tanszakra járt. 14 éves korában kezdett dalszövegeket írni. Gimnazistaként „Cipőfűző” névvel zenekart alapított. Innen van a Cipő beceneve is. Öt éves működése során zenekarával Nyíregyházán rádiófelvételeket is készítettek. 18 évesen költözött Budapestre. Konzervatóriumi előkészítőre járt, közben a KPM hatáskörében vasutas és újságkihordó lett. Ezzel egyidőben elvégezte a postaforgalmi segédtiszt iskolát.

1990. február 23-án Boros Csabával, Bali Imrével és Szilágyi Lászlóval megalapította a Republic együttest. A rendszerváltás utáni Magyarország egyik legsikeresebb dalszerzője, zenésze, rockéneke lett. Több, mint 240 dalt szerzett a zenekarának - Szállj el kismadár; A hatvanhetes út; Ha itt lennék veled; stb. -, de másoknak is írt dalt, pl. Koncz Zsuzsának: Ég és föld között.

Emlékezetes találkozásom volt vele 2012. május 5-én, a Munkáspárt XXIV. Kongresszusán. Mindenki ünneplőben volt, csak Cipő nem. Ő a fellépő szerelésében leghátul a konvektort támasztotta. Csak akkor kapta fel a fejét mindenki, amikor dr. Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke ráirányítva a figyelmet, a diplomatákkal egysorban üdvözölte őt.

Családjáról nem szívesen beszélt. Két elkapkodott házassága után harmadik felesége, a szlovákiai Stefan Zsuzsa 1998-ban az ikrekkel, Petrával és Rékával ajándékozta meg az énekest.

Egyik családtagja elmondása alapján Cipő élete utolsó szakaszában folyamatosan arról beszélt, hogy kommunista hangulatú temetést szeretne magának. Azt kérte, ne pap búcsúztassa, ne is vegyen részt a ceremóniában egyházi személy. Miközben a földbe helyezik, a szovjet himnusz szóljon. Nem akart egyházi liturgiát. Bár katonaság után megkeresztelkedett, sőt egy évig még teológiát is tanult, végeredményben erősen ateista ember volt. Ráadásul nem is baloldalinak, hanem kommunistának vallotta magát. Ezt így kommentálta egyik zenésztársa: Nála ez nem szélsőséges nézeteket jelentett, hanem azt, hogy ha neki vannak javai, akkor másnak is legyenek!

Éveken át krónikus szívritmuszavarban szenvedett, mely 2013. március 11-én szívrohamhoz vezetett. Neki csak 48 év adatott meg. A kistarcsai temetőben vettünk tőle végső búcsút. Rajongóin kívül szinte mindenki jelen volt, akit a zenésztársadalomban jegyeznek. A temetési szertartás felemás volt. A végtisztesség a Republic dalainak sugárzásával kezdődött, miközben az édesanyja rosszul lett, ezért kérésére leállították a zenét. A Munkáspárt elnöke szabad utat kapott a búcsúztatásra, de mellette az egyházi liturgiát is becsempészték. Csak akkor pótolhatták Cipő végakarátát - immár a ravatalozón belül -, amikor a tömeg teljesen széteszlott.

Munkássága elismeréseként 2010-ben zenekarának több tagjával együtt a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjének polgári tagozata kitüntetésben részesült. 2013. augusztus 20-án pedig posztumusz Kisvárdai díszpolgára lett.

Tavaszi szél vizet áraszt

HOGY LEHET TAVASSZAL ÁRVÍZ, NYARANTA MEG SÚLYOS ASZÁLY?

TÖRÖK MÁRTON

Megjött a régen várt tavasz, és ilyenkor van szezonja az árvizeknek is. De hogy lehet az, hogy tavasszal az a baj, hogy túl sok a víz, nyáron meg az, hogy túl kevés?

A válaszért legalább az 1800-as évekig vissza kell repülnünk az időben. Túrkeve és környéke ekkor még vízben és mocsarakban gazdag vidék volt, amit mi, akik ma itt lakunk, nehezen tudunk elképzelni, főleg a nyári hőmérséklet idején. Az meg talán végképp hihetetlen, hogy ez akkoriban nem is számított olyan különleges dolognak: az ország mai területének negyedét legalább időszakosan víz borította. Ma is minden alkalommal, mikor a strandra igyekszünk, átkelünk az egykori élővízen, amit ma már Kis-Berettyó néven ismerünk.

Túrkeve térképe 1783-ból.

A folyók, mocsarak, árterek közelében élő lakosság megtanult együtt élni a vízzel. Aztán megérkezett az iparosodás, a gazdasági fejlődés vágya és kényszere. Ez az a „fejlődés”, ami egyúttal a természet kiszűrését, elpusztítását, kicsi rezervátumokba zárását jelenti, hogy legyen hely annak, ami az emberek számára pénzt termel: a gyáraknak, a szántóföldeknek, és a gyártás és kereskedelem érdekében minél több útnak és vasútnak. (Milyen kár, hogy tiszta talajt, levegőt, ivóvizet nem tudunk pénzért venni, pedig a saját élelmünk előállításához is ezekre lenne szükség. Az életünk múlik azon, hogyan bánunk a természettel.)

A gazdasági fejlődés világosan kijelölte az irányt: mindent szabályozni, kiegyenesíteni, egyenes vonalakkal összekötni. A Tisza eredetileg 1419 km hosszan kanyargott, és minden egyes kanyarral jókora területen biztosította az éltető vizet. A szabályozás után a folyó a teljes hosszának egyharmadát elvesztette. A cél egyrészt az volt, hogy a folyó könnyebben hajózhatóvá váljon – ez teljesült is –, másrészt, hogy a nagy árvizek minél hama-

rabb vonuljanak keresztül az országon, és ne öntsenek el nagy területeket, főleg ne szántókat. Ez már nem sajnos nem sikerült annyira, ahogyan azt az 1879-es katasztrófális árvíz megmutatta.

Cserébe óriási területekről tűnt el az addigi vízutánpótlás. Régen egy árvíz hullámnak 2 hónapba telt végigvonulnia az országon, ma 1-2 hét alatt kifolyik. Magyarország egyáltalán nem víznagyhatalom, szökik-szalad kifelé a víz tőlünk. Elfelejtettük, hogyan kell együtt élni a vízzel, házakat építünk az árterekbe, és megijedünk, ha víz lepi el a szántóföldjeinket. Pár hónappal később, nyáron pedig épp azt a vizet hiányoljuk, amit az év többi részében könnyelműen hagyunk elfolyni.

Az 1800-as évek folyószabályozása után a talaj kiszáradása azonnal elkezdődött, azóta ráadásul a klímaváltság is egyre gyorsítja a folyamatot. Ahol pedig víz nincs, ott élet sincs. Nemcsak az emberek, hanem semmilyen állat vagy növény nem képes víz nélkül túlélni. De tegyük félre az aggodalmat az állatok és a növények miatt, és csak magunkra gondoljunk: hogyan lehetne visszahozni a vizet a földünkbe? (Egyébként igenis aggódjunk az állatok és a növények miatt is. Ha másért nem, akkor azért, mert mi is állatokat és növényeket eszünk. Másrészt: az, ami a természettel történik, előbb-utóbb a mi sorsunkká is válik.)

A megoldás első lépése itt is az, hogy egyáltalán felismerjük a problémát. Amíg nincs benne a köztudatban, hogy a hosszú távú túlélésünk múlik a víz megőrzésén, addig a döntéshozók sem lesznek rákényszerítve a cselekvésre. A cselekvés itt nagy vonalakban a hibás folyószabályozás és vízgazdálkodás visszacsinalását jelenti. Adjuk meg a megérdemelt tiszteletet a minket éltető folyóknak. Tartsunk tisztességes távolságot a folyóktól, hagyjunk nekik ártereket, ne építsünk tele azokat gyárakkal, bevásárlóközpontokkal vagy lakóházakkal. Ne árvíz-kárként gondoljunk a tavasszal megérkező vizekre, hanem éltető lehetőségként, ami termékenyebbé teszi a talajt, drága vegyszerek és technológiák nélkül. Fogjunk meg és tározzunk el minden vizet, amit csak tudunk, az esővizet is a kertünkben.

Ha semmin nem változtatunk, a jövőben irigykedve fogunk visszaemlékezni az elmúlt évek aszályaira, mint ahogyan most is irigykedve nézünk vissza a régebbi aszályokra.

Finomságok az asztalra

KISS IMRÉNÉ MAGDI

Kedves, Olvasóink!

A februárban megjelent számunkban a tévesen jelent meg az egyik recept neve. „Grízes mézes krémes” néven jelent meg rosszul, a helyes „Narancsos almaleves”. Elnézésüket kérjük.

Palócleves

Hozzávalók:

70 dkg sertéshús (lapoc-ka, comb,)	30 dkg zöldbab (mirelit vagy friss)
1 fej vöröshagyma	3 db babérlevél
3 gerezd fokhagyma	só
2 szál sárgarépa	1 teáskanál őrölt kömény
1 szál zöldség	1 teáskanál pirospaprika
4 db burgonya	2 evőkanál zsiradék
1 kis szelet zeller	2 dl tejföl
1 kis szelet karalábé	1 evőkanál étkezési keményítő vagy liszt
1 csokor kapor	

ELKÉSZÍTÉS:

A húst kicsi kockákra felvágjuk. A vöröshagymát megpucoljuk, apróra vágjuk. A zöldségeket megpucoljuk, karikára vágjuk. A zsiradékot a hagymát elkezdjük dinsztelni, mikor kész, hozzáadjuk a felkockázott húst, és folyamatos keverés mellett azt is megpirítjuk. A tűzhelyről levéve hozzáadjuk a pirospaprikát, sót, köménymagot, fokhagymát, jól összekeverjük. Felöntjük vízzel, a babérlevelet is beletesszük és feltesszük főzni. Mikor a hús már háromnegyed főzésben van, hozzátesszük a kaprot, zöldségeket és a zöldbabot. A tejfölben az étkezési keményítőt vagy a lisztet csomómentesre keverjük. Amikor a leves már megfőtt, a habarásra 2 merőkanál főző levet teszünk hőkiegyenlítésnek. Beleöntjük a habarást a levesbe, elkeverjük, 1-2 percig főzzük még.

Bakonyi húsgombóc

Hozzávalók:

0,5 kg darált sertéshús	0,5 kg csiperkegomba
2 evőkanál zsemlemorzsza	1 db vöröshagyma
1 db nagyobb tojás	2 dl tejföl
3 gerezd fokhagyma	1 evőkanál liszt
pici fej vöröshagyma	só, bors ízlés szerint
belereszelve	1 evőkanál őrölt piros-paprika
petrezselyem ízlés szerint	kb. 3 dl húsoleves alaplé
só, bors ízlés szerint	1 púpos evőkanál sertészsír
3 evőkanál sertészsír	

A raguhoz:

ELKÉSZÍTÉS:

Elkészítjük a húsgombócokat. A darált húst összekeverjük a tojással, zsemlemorzsával. Hozzáadjuk az apróra vágott petrezselyemzöldet, sót, borsot, lereszeljük a fokhagymát és a vöröshagymát. Jól összekeverjük. Vizes kézzel kis gombócokat formázunk belőle. Egy serpenyőben zsírt melegítünk, megsütjük a húsgombócokat benne. Zsíron egy külön edényben az apróra vágott hagymát megdinszteljük, majd a felszeletelt gombát is hozzáadjuk. Fűszerezük, só, bors, pirospaprika. Felöntjük húslével, kb. fél órát főzzük. Ezután beletesszük a húsgombócokat és alacsony hőfokon készre főzzük. kb. 20 perc alatt. A tejfölt simára keverjük a lisztel, a húsgombócokra öntjük, elkeverjük és összefőzzük. Tálalhatjuk szarvacskával, spagettivel, nokedlivel.

II. TOUR DE KEVE

Kedves Kerékpárosok!

Nagy örömünkre szolgál, hogy a ProTúr Kerékpáros Sportegyesület I. Terep Kerékpárversenyének Túrkeve ad helyszínt. Túrkeve Város Önkormányzata és a Túrkeve Termál Fürdő is támogatja a rendezvényt.

I. ProTúr Terep Kerékpárverseny időpontja:

2023. 03. 15.

Rajt: 10 óra

Helyszín: Túrkeve Autocross Aréna

A verseny jellege: amatőr kerékpárverseny

Díjazás: korosztályonként kupa, érem

Nevezési díj: 5000 Ft (14 éves kor alatt ingyenes). Helyszíni nevezés nincs. A nevezési díj tartalmaz egy ebédet is.

Nevezni 2023. március 10-ig lehet az alábbi e-mail címen: proturkerkepverseny@gmail.com

További információ: Bíró László, telefon: 06-20/973-44-36

A ProTúr hivatalos facebook oldala:

<https://www.facebook.com/proturbike>

TÜRKEVE SPORTJA - 2. rész

TÚRI IMRE

A Nagykun Diák Sportviadal (1969-1997)

A nagykun városok közötti sportviadalokat 1949-ben rendezték utoljára Kisújszálláson. Egy sikertelen kísérletet még tettek a szervezők 1954-ben is, de a MHK mozgalom, ezt a régi, hagyományokra épülő sportkapcsolatot elsorvasztotta.

A nagykun városok sportkapcsolatainak újraindítását 1969-ben Karcagról indította el Varga József, a Karcagi Gimnázium igazgatója. A kezdeményezést a hat nagykun település középiskolái elfogadták. Ezt a versenyrendszert már középiskoláknak tervezték. Kétévente kerül megrendezésre hat sportágban (atlétika, torna, kézilabda, kosárlabda, röplabda, labdarúgás). Néhány alkalommal szerepelt a sportágak között az asztalitenisz, úszás, tájékozódási futás, lövészet, sakk. Kezdetben az volt a szabály, hogy mindig a győztes iskola rendezze a következő viadalt is. Később ez rotációs rendszerré alakult, ugyanis a rendezés nagy anyagi teherrel jár. Egy iskola, ha három alkalommal elnyeri a Nagykun kupát, úgy az végleg a birtokába kerül. Ezt eddig két iskolának sikerült elérnie: a Karcagi Gábor Áron Gimnázium és Szakközépiskolának és a Túrkevei Ványai Ambrus Gimnázium és Szakközépiskolának.

A győztes iskolák új nagykun kupát ajánlottak fel. A tiszteletdíjakat 1995-ig nem fémből készítették. A karcagi Rusói István fekete kerámia plakettet készített

Rusói kerámia plakett 1971.

a győztesek és helyezettek részére. Az eredeti, hasonmás kiadású fém plaketteket 1995-től újra kapják a győztesek és helyezettek. A hasonmás kiadás elindítója, megszervezője Cseh Sándor a Ványai Ambrus Gimnázium és Szakközépiskola igazgatója.

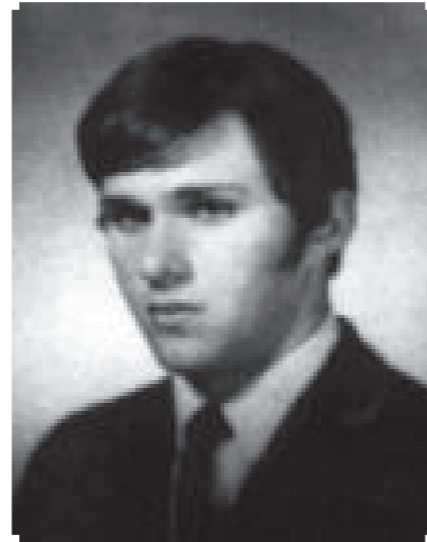
A túrkevei Ványai Ambrus Gimnázium 1969-ben mintegy 100 fő diákkal és 9 fő nevelőtestülettel „rendelkezett”. Ez a létszám meghatározta a Nagykun Diák Sportviadalon történet szereplését is. Az iskola 1969-ben, '71-ben és '73-ban egyaránt a VII. helyen végzett, annak ellenére, hogy már ekkor is volt néhány kiemelkedő sportoló az iskolában. Simon Magdolna: 100 m, távolugrás. (Ma is „él” a nagykun csúcs 100 m-en 12,3 mp.)

Simon Magdolna magyar ifjúsági válogatott versenyző 1971.

Sallai Mihály: súly, diszkosz. Bartos Pál: 400m-en. Kézilabda: az alapokat ekkor rakták le: Ozsváth András, Nagy Károly, Vári Sándor, Nagy István, Fábián Mihály, Ducza Benjámin, Kiss Katalin, Juhász Erzsébet, Kovács Teréz, F. Nagy Mária, Finta Mária, Koós Márta, Tóth Ildikó.

A Ványai 1975-ben érte el első komoly csapateredményét. Megnyerte Karcagon a IV. Nagykun Diák Sportviadalt, megelőzve az un. „nagy” iskolákat. Ekkorra érett be az a sok munka, amelyet nehéz körülmények

Sallai Mihály az ifjúsági válogatott keret tagja, dobóatléta.

között az iskola diákjai végeztek a testnevelő vezetésével.

„Mi is történt tulajdonképpen? A korábbi négy osztályos és zömmel lány tanulókból álló Ványai időközben gimnáziumként is erősödve kiépítette a maga gépjárműtechnikai, közlekedésgépészeti szakközépiskoláját úgy, hogy a lelkes és sportszerető iskolavezetés erős fiatal tanárokkal, technikusokkal töltődött fel. Túri Imre korábbi helyzetében is hihetetlen, szinte lehetetlennek látszó munkát vállalt, de a reményt egy percig sem adta fel. Tornaterem hiányában az iskolától (valóban még iskola sem volt) távol egy lakószoba méretű teremben tartotta a „testnevelés” órákat. Mit lehetett itt tenni? Kemény gimnasztikával alapozni, súlyemeléssel erősíteni és az iskolától oda-vissza futva állóképességet szerezni. Ennél többet aligha tehetett, a hogyanját viszont csak ő tudta, és az eredmények igazolták, hogy jó úton jár. Túri Imre tudta, mit csinál. Neki bizonyítani kellett azért, hogy Túrkeve megfelelő iskola és tornaterem legyen, a városnak pedig rendes sportpályája. Szerencséje volt, mert maga mellett tudhatta az iskola vezetését és a nevelőtestület egészét is. Abban mégis szerencséje volt, hogy az iskolán kívül is minden tanácsi, vállalati, társadalmi vezető segítette a kibontakozást, s ezt látva a megyei szervek is támogatták őket.”

1972. Atléták: Állnak balról-jobbra: Túri Imre edző, Nyitrai Rózsa, Ozsváth László, Simon Magdolna, Némethi Sándor, Debreczeni Ilona, Bíró Tibor. Guggolnak balról-jobbra: Varga László, Szabó Lajos, Tímár Imre.

Ekkor kezdett kialakulni az iskola sport-profilja. Atlétika és kézilabda sportágban egyaránt nyertek. Atlétikában: Vasas Imre súly, diszkosz (Később utánpótlás válogatott lett). Sallai Erzsébet súly, diszkosz (sokszoros korosztályos helyezett, ma is él a diszkoszvetés csúcsa 37,06 m). Szabó Lóránd, Bíró Tibor, Szabó Lajos, Tímár Imre, Nyitrai Róza. Kézilabdában: Lakatos Tibor, Tóth Kornél, Fülöp Gábor, Rác Adorján, Nagy Péter, Perényi László, Vad Imre, Polyik Zoltán, Tar Imre, Dinya Judit, Nagy Edit, Deák Ibolya, Vad Ilona.

Az 1975-ben megnyert Nagykun Diák Sportviadal eredményeként 1977-ben Túrkevének kellett volna a versenyt rendezni, de tornaterem és sportpálya hiányában nem tudta az iskola vállalni, így Kisújszállás rendezte az V. Nagykun Diák Sportviadalt. Itt a Ványai 2. helyen végzett. Nyertek atlétikában, kézilabdában fiú-lányt egyaránt. Nyert Csikász Lajos 800, 1500m-en, Vasas Imre súly, diszkoszban.

Az 1979-es esztendő - a VI. Nagykun Viadal éve - jelentős változást hozott Túrkeve sportéletében. Az 1973-ban elkezdett Városi Sportszarnok felépült és 1979. április 28-án átadták a sportolóknak. Elévülhetetlen érdemei vannak a sportszarnok létrejöttében Kórizs Istvánnak, a Ványai akkori igazgatójának. Megépült tehát

a nagyszerű sportszarnok és erre az alkalomra sikerült rendbehozni a városi labdarúgó és atlétikai pályát. Diákjaink jól felkészültek a versenyekre. Ekkor már két testnevelő készítette fel a sportolókat:

A verseny három napja alatt diákjaink kiemelkedően szerepeltek. Nyertek fiú és leány kézilabdában. Fiúknál voltak: Mikos István, Megyeri Imre, Kassai Zoltán, Szűcs Imre, Balogh István, Tóth Károly, Tisza István. Ki kell emelni a fiú atléták teljesítményét, akik nagy fölénnyel nyerték a pontversenyt annak ellenére, hogy a túrkevei pálya alkalmatlansága miatt az atlétikai versenyeket Mezőtúron bonyolították le. Sok kiváló eredmény közül néhányat kiemelek: 200 m-en I. 22,3 mp és távolugrásban I. 6,33 m-rel Karaffa László, aki ekkor már ifjúsági válogatott volt. Később Szoulban az 1988-as olimpián képviselhette Magyarországot. A Rómában rendezett VB-n VI. helyen végzett a 4x100 m váltó tagjaként. A pontversenyt is nagy fölénnyel nyerték a Ványai sportolói, ezzel 3. alkalommal győztek, így végleg elnyerték a Nagykun Kupát. Felkészítő tanárok: Túri Imre - kézilabda, atlétika és Kurtz József - torna, labdarúgás.

„A Viadalt a Túrkevei Gimnázium és Szakközépiskola több, mint 100 pontos nagy fölénnyel nyerte Kisújszállás és Karcag előtt. A helybeli diákok önfeláldozóan ünnepelték győzelmüket, örülve annak, hogy két év múlva újra itt gyűlnek majd össze a nagykun iskolák legjobb sportolói.”

A VII. Nagykun Diák Sportviadalt 1981. április 24-26. között ismét Túrkeve rendezte. Ez a győztes joga és kötelessége. Ekkor határoztak a résztvevő városok tíz iskolájának képviselői, hogy 1983-tól rotációs rendszerben rendezik a viadalt, így a következő sporttalálkozót Kunszentmárton rendezte függetlenül attól, hogy 1981-ben ki nyeri a Nagykun Diák Sportviadalt. Ekkor újdonság volt, hogy az egyes versenyszámokat videóra vették. Diákjaink és a sportolók, de a nézők is a sportszarnok előterében megnézheték a felvételeket.

A verseny jól alakult a túrkeveiek szempontjából. Nyertek a fiú tornaszok. Virág Árpád ismét a legjobb lett, de jó volt Gácsi Antal és Dezmónd József. Elsők lettek a labdarúgók is. Legjobb játékosok voltak Mosonyi Csaba, Mesterházi Jenő, Fózer János. Ismét nyertek a fiú kézilabdások. A legjobbak voltak: Mikos István, Megyeri Imre, Kassai Zoltán, Szűcs Imre, Balogh István, Tóth Károly, Tisza István. Ki kell emelni a fiú atléták teljesítményét, akik nagy fölénnyel nyerték a pontversenyt annak ellenére, hogy a túrkevei pálya alkalmatlansága miatt az atlétikai versenyeket Mezőtúron bonyolították le. Sok kiváló eredmény közül néhányat kiemelek: 200 m-en I. 22,3 mp és távolugrásban I. 6,33 m-rel Karaffa László, aki ekkor már ifjúsági válogatott volt. Később Szoulban az 1988-as olimpián képviselhette Magyarországot. A Rómában rendezett VB-n VI. helyen végzett a 4x100 m váltó tagjaként. A pontversenyt is nagy fölénnyel nyerték a Ványai sportolói, ezzel 3. alkalommal győztek, így végleg elnyerték a Nagykun Kupát. Felkészítő tanárok: Túri Imre - kézilabda, atlétika és Kurtz József - torna, labdarúgás.

A VIII. Nagykun Diák Sportviadalt Kunszentmártonban bonyolították le 1983. április 22-24. között. A túrkevei diákok eredményesen szerepeltek.

Megnyerték a pontversenyt. Ismét megközelítően 100 ponttal voltak jobbak a karcagi gimnét. Ezzel a 4. alkalommal nyerték meg a túrkevei diákok a pontversenyt. Felkészítő tanárok: Túri Imre és Kurtz József.

Az 1983-as „Nagykun”-t követően iskolánk minden versenyen részt vett. Helyezései: II-III-IV. hely.

III. Birkózás

Túrkevén nagy hagyománya van a birkózó sportnak. 1929. november 18-án kezdte működését a TAC birkózó szakosztálya a Munkáskör helyiségében Vladár Milán vándortréner vezetésével. Szakosztály elnök: Takács Dániel, aki egyben a labdarúgó csapat tréner is volt. Helyettese a birkózásnál: Bodó Balázs. Az 1930-ban Túrkevén rendezett II. Nagykun Viadalon nagyközépsúlyban Gaál Sándor II. lett. Azért, hogy később jobban szerepeljenek a túrkevei birkózók a versenyeken, a TAC vezetősége újabb vándortrénerért kért az Országos Szövetségtől. Miskei Árpád Európa bajnok meg is érkezett, és elkezdtek az edzéseket. Az eredmény az 1934-ben Túrkevén rendezett VI. Nagykun Viadalon igazolta a neves tréner munkáját, hiszen sok dobogós helyezést értek el a túrkevei versenyzők.

Bodó Balázs a Nagykun válogatottba is bekerült és kiválóan szerepelt a versenyeken. Több alkalommal szerveztek vándordíjas versenyeket, amelyeken (pl. 1936-ban öt első hely) a túrkevei birkózók jól szerepeltek. 1949-ben háború után kezdték szervezni az MHK (Munkára Harcra Kész) mozgalmat. E mozgalom keretében újjászervezték a túrkevei birkózó sportot is. Az edző Sallai Károly lett, akinek nagy szerepe volt a szakosztály újjáélesztésében. Több kiváló versenyzőt nevelt az '50-es években: Illés József, Gyarmati Kálmán, Barna Sándor, Kaszanyi János, Nyitrai Károly, Vad Antal.

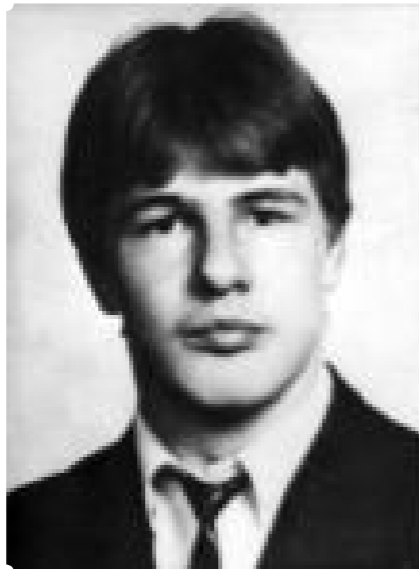
Az 1960-as évek pangása után 1969-ben vett új lendületet a szakosztály Kiss Kálmán hazaérkezéssel, aki maga is jó versenyző volt. Az FTC-ben birkózott. Edzőként maradandót alkotott. Először gyermek és serdülő, majd ifjúsági versenyeken szerepeltek kiválóan tanítványai (úttörő-olimpia, Kozma István emlékvérseny, magyar bajnokság).

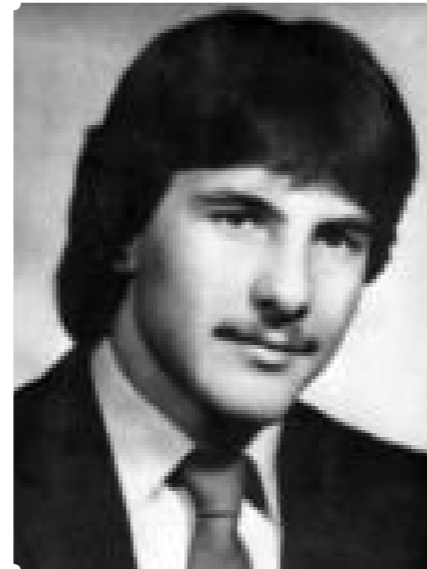
Kiss Sándor olimpikon (Szöul, Moszkva), magyar bajnok

Sallai Károly

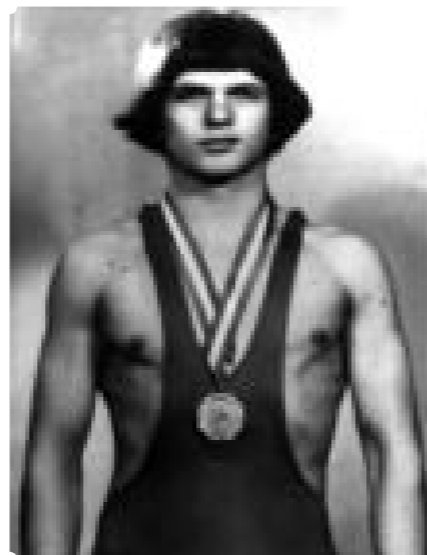
Főrizs János magyar bajnok, olimpikon Atlanta 1996.

Főrizs Sándor magyar bajnok

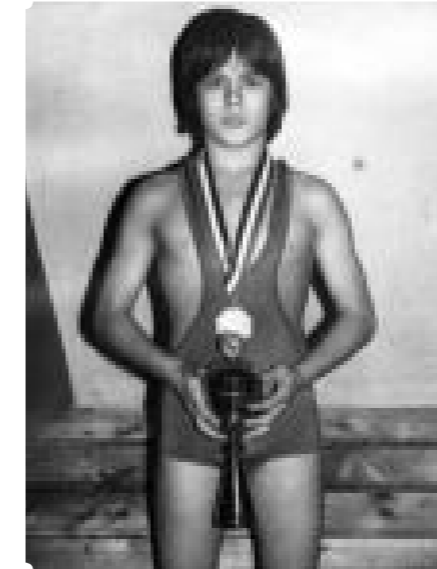

Bíró László magyar bajnok, Európa-bajnok, olimpikon (Szöul 1988. Barcelona 1992.)

Lakatos Győző magyar bajnok.

Kiemelkedő túrkevei eredmények: Országos serdülő csapatbajnoki cím megnyerése, Országos Bp. KISZ-KUPA megnyerése, 10 úttörő olimpiai bajnoki cím megnyerése, 22 magyar bajnoki cím megnyerése, IBV-n aranyérem (Kiss Károly személyében), Serdülő VB-n ezüstérem (Szarka Imre, Kanada), bronzérem (Kiss Károly, Szombathely)

Kiss Károly magyar bajnok, serdülő VB II. hely

Minden évben kiemelkedően szerepeltek a túrkevei VSE nevelések, akik már elkerültek nagyobb egyesületekbe, mind felnőtt OB győztesek és válogatottak lettek.

Név szerint:

Bíró László Európa-bajnok, VB II. hely, EB-n 2-szer II. hely, olimpia IV. és VI. hely

Kiss Sándor VB és EB IV. hely

Főrizs János OB I. EB V. hely

Lakatos Győző OB I. hely

Kiss Károly OB I. hely

Szarka Imre OB I. hely

Kiss Ferenc OB II. hely

Túrkevei színekben nyertek magyar bajnoki címeket: Bíró László, Főrizs János, Kiss Károly, Szarka Imre, Kaszanyi András, Papp Tibor, Kalmár István, Kovács Róbert, Mihácsi Roland, Lakatos Győző, Csáki Sándor, Gali Imre, Simon László, Nagy János.

Úttörő olimpiai bajnokok névsora: Fábíán András, Szilágyi Lajos, Nagy László, Papp Tibor, Lakatos Győző,

Simon László, Kiss Károly, Főrizs Sándor, Csizi Ferenc, Vince Tibor.

Olimpián részt vett versenyzők: Bíró László, Kiss Sándor (Moszkva, Szöul), Főrizs János (Atlanta).

Az elvégzett munka elismeréséért az alábbi kitüntetések is megkapta Kiss Kálmán a túrkevei VSE mesteredzője:

Kiss Kálmán mesteredző

1. Birkózók neveléséért (az MBSZ-től)
2. Utánpótlás neveléséért (az OTSH Elnökétől)
3. Jász-Nagykun-Szolnok Megyéért díj
4. Túrkeve Város Sportjáért aranygyűrű
5. Mesteredzői díjat 1995-ben

Kiss Kálmán munkáját a következő edzők segítették: Gyarmati Kálmán, Finta Zoltán, Nagy László, Rácz Károly, Kiss Péter, Kiss Károly.

A női kézilabda csapat a Nagykun Viadalon 1948.

IV. Kézilabda

E sportot a túrkeveiekkel Szuhovszky Bertalan Nagyváradról érkezett tanár ismertette meg. Szabályait tekintve különbözött a mai kispályás kézilabdázástól, más szabályokkal 11 fő játszott. Az első időkben az egész országban ezt a változatot játszották. Fokozatosan nyert teret a mai kézilabda játék (kispálya: 7 fő). Az 1954-ben Kisújszálláson rendezett Nagykun Sporttalálkózón Túrkeve női kézilabda csapata részt vett.

A kézilabda szakosztály 1960-ban alakult Túrkevén. Az általános iskolában már 50-es években játszották a kézilabdát Fias Lajos testnevelő vezetésével. Ez időszakban városunkban egyáltalán nem volt kézilabda-pálya. Felkészülések a Fiúiskola udvarán voltak. 1964-ben Takács Sándor, Faragó Lajos és Kovács Sándor kezdeményezte egy pálya megépítését. Először fekete salakos pálya épült, s később terítették meg vörössalakkal. A megyei II. osztályban 1964-ben kezdtek játszani, majd a megyei I. osztályban folytatták. A szakmai munkába akkor kapcsolódott be Túri Imre testnevelő tanár, aki a férfi csapat játékosa, valamint a női és ifjúsági férfi csapat edzője volt. Segítette a kézilabda sport elterjedését városunkban a Szakközépiskola 1970-es beindulása. A férfi csapat több éven át volt a megyei bajnokságban helyezett, bajnokságot is nyert, de az osztályozáson mindig elbukott. Tagjai: Takács Sándor, Nagy Sándor, Takács István, Győri József, Kánya Lajos, Ratkai András, Matyi István, Nagy István, Debreczeni Zoltán, Fábíán Mihály, Kornis Lajos, Duca Benjámin, Nagy Lajos, Laskai Sándor, Kato- na Imre, Túri Imre, Faragó Lajos.

A TŰZOLTÓSÁG HÁZA TÁJÁRÓL.

KATASZTRÓFÁVÉDELEM

Megfiatalodott a Túrkevei Mentő és Tűzoltó Egyesület járműparkja. Bő egy évvel ezelőtt emelőkosaras autót szereztek be, a közelmúltban pedig egy újabb tűzoltójárművet vásárolt a szervezet. Utóbbit mára olyan jól felszerelték, hogy műszakilag immár teljesen felkészült az egyesület.

– Éppen most mostuk le az autót, a hétvégén ugyanis bőven „volt dolga”, alaposan bekoszolódott. Több faki-dőléshez és szabadtéri tűzhöz is vonulnunk kellett. De nemcsak most, hanem korábban is tapasztaltuk már, hogy mekkora előrelépés a munkánkban a közelmúltban beszerzett, mára jól felszerelt gépjárműfecskendő – mondta el Sörös Tibor az új járművel kapcsolatban.

– Könnyebben elérhető a feszítővágó, melyet egy komoly balesetben a közelmúltban már használtunk is, fényárbóccal rendelkezik az autó, öttonnás csőrőlővel szerelték fel, és a korábbi tulajdonos által felújított magasznyomású szivattyúnak is nagy hasznát vettük a két legutóbbi tüzesetnél – részletezte a tűzoltóparancsnok.

A STEYR Rosenbauer típusú tűzoltóautót néhány hónappal ezelőtt sikerült elhozniuk korábbi „otthonából”, egy felső-ausztriai egyesülettől. Az első bevetésig persze még sok munkája volt azzal a túrkeveieknek is.

– Nyolcvan százalékban újra festettük, fényeztettük, egy kisújszállási cég segítségével elkészültek a matricázások is. Nagyjából egy hónapnyi munka volt vele, aztán jöhetett a típusvizsga, és amikor minden megvolt, akkor „vihettük” bevetésre – mesélte Sörös Tibor.

A tűzoltóautó összességében tízmillió forintjába került a Túrkevei Mentő és Tűzoltó Egyesületnek. Ehhez ötmillió forintot nyertek a Városi Civil Alap keretében, négy millió forint „jött” a korábbi autójuk eladásából – azt egyébként a köteleki önkéntes tűzoltók vásárolták meg.

– Némi önerőt kellett hozzátennünk, ennyiből meg tudtuk venni, és az elvárásoknak megfelelően felszereltük az autót – tette hozzá a parancsnok.

Az egyesület így már két, tűzoltói szempontból jól felszerelt járművel rendelkezik. A fejlesztéseik sorában az emelőkosaras autónak épített garázst tavaly sikerült leszigetelni.

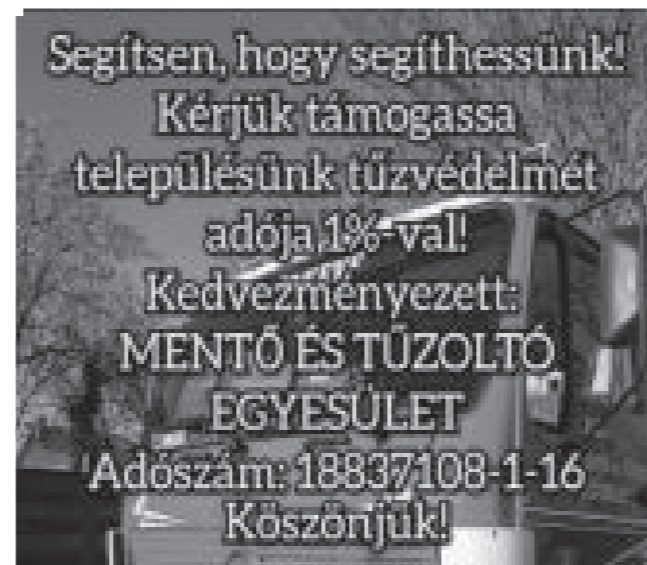
– Kijelenthetem, hogy műszakilag teljesen felkészültek vagyunk. Ha pedig sikerülne az állományt is bővíteni egy-két új taggal, akkor maradéktalanul boldog lennénk. Nyitottak vagyunk, várjuk azokat, akik szívesen lennének a csapatunk tagjai – tette hozzá végül Sörös Tibor.

/A szoljon.hu hírportál cikkét osztottuk meg./

Elérhetőségeink:

Személyesen: Túrkeve, Táncsics M. utca 1-3.

Telefonon: 0-24 óráig: +3620 991 2636, +3656 361 100

Horoszkóp

Halak 02. 21 - 03. 20.

Általános jellemzők

A Halak jegyében született ember zárkózott, szűkszavú, gyakran lemondó, a küzdelmeket kerülő, idealista és befelé forduló, aki álomvilágban él, ugyanakkor mérhetetlen emberszeretet lakik benne. Kiemelkedő adottságai vannak a zenéhez, a tánchoz és a színészethez, különösen érzékeny lélek, erős vonzódással a misztikum iránt. Kitűnő az ízlése, és a szerelemben képes a teljes feloldódásra.

Szerelmi jellemzők

Kedveli a szexet, de érzelmi biztonságra vágyik. Szerelme határtalan, ha valakit meg akar hódítani, előtte nem létezik akadály. A szerelemben is mohó természetű. Mindig vágyik egy kis csintalanságra. Kettőssége révén érzékeny álmodozó, titokzatos romantikus.

Női jellemzők

Másokkal szemben igen megértő, ezért rengeteg barátja van. Érdekes természettel rendelkezik. Kiváló színészi képességek birtokában van. Ha teheti, elkerüli a konfliktushelyzeteket. Párkapcsolatában valahogy mindig rosszul választ. Odaadó feleség és családanya. Ha elhanyagolják, a házasságon kívül keres vigaszt.

Férfi jellemzők

Ígazi álmodozó típus. Változó hangulata, álmodozó természete sokszor utazásra készíti. Nem a legjobb férjjelölt, nehezen tudja eldönteni, hogy ki is illene hozzá. Nem a leghűségesebb csillagjegy. Gyakran keres máshol vigaszt. Azonban elvárja, hogy vele szemben elnézőek legyenek.

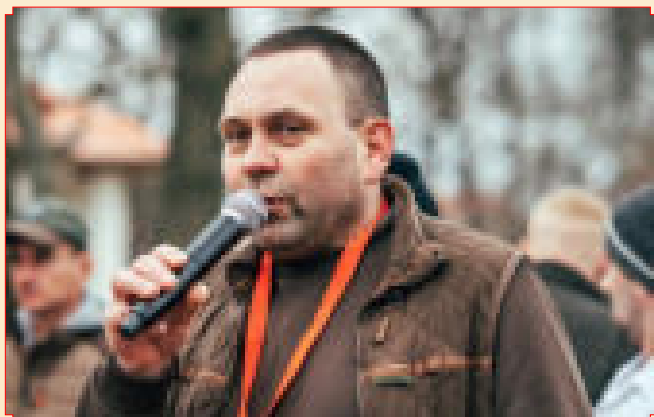
- Szerencsészámai: 4 és 9
- Szerencsenapja: csütörtök
- Bolygója: Jupiter és a Neptunusz
- Stabilitása: változó
- Stílusa: minőségi
- Elem: víz
- Polaritása: negatív

- Ideális társa: Halak, Nyilas, Rák, Skorpió
- Talizmánjai: pénzzel kirakott ékszerek
- Erőssége: segítőkész, odaadó, empátikus, jóindulatú
- Gyengéje: befolyásolható
- Virága: szegfű, jázmin, pálma
- Harmonikus színe: világoskék, ibolya, barna

A Böllertalálkozó képekben

Árvai Attila fotói

TÜRKEVE ÚJSÁG - ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Felelős kiadó: Túrkeve Város Önkormányzata. **Hirdetések leadási helye:** Polgármesteri Hivatal, Túrkeve, Petőfi tér 1. **ISSN:** 0865-1302
Főszerkesztő: Molnár Magdolna, **Nyomdai előkészítés:** Bacskai Attila, **Nyomdai kivitelezés:** KIS-ÚJ-LAP Kft., felelős vezető: Farkas Zsolt.